

แนวทางการบริหารงานของผู้ว่าราชการจังหวัด *

โดย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

ต้องขอขอบคุณรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และปลัดกระทรวง ที่ทำให้ผมประหยัดเวลา คือมีปัญหาเรื่องหัวหน้า เมื่อคืนวันจันทร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรฯ ไปพบผมเรื่องนี้ที่สนามบิณสูวรรณภูมิ ผมเลยบอกว่าเชิญมาพบกันให้หมด เกษตร สาธารณสุข ผู้ว่าฯ และผม จะได้พูดคุยกันทีเดียว ท่านรัฐมนตรีมหาดไทยบอกว่าผู้ว่าฯ มาอยู่กรุงเทพฯ อยู่แล้ว จึงเชิญกระทรวงสาธารณสุขกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มาด้วย รัฐมนตรีเกษตรฯ ก็เชิญปลัดศสค์มาด้วย ทางสาธารณสุขเชิญผู้อำนวยการโรงพยาบาลมาด้วย

วันนี้ ผมจะพูดถึงการทำงานของผู้ว่าฯ ที่ครบมา 1 ปี และภารกิจของผู้ว่าฯ ที่ไปเกี่ยวข้องกับคนอื่น เรื่องหัวหน้าเป็นเรื่องสำคัญอีกเรื่องหนึ่งที่ต้องพูดคุยกัน เรื่องที่กำลังทำและที่จะต้องทำต่อไปคือเรื่องปัญหาความยากจนและยาเสพติด ที่จะมีการรณรงค์ครั้งต่อไป

ยินดีกับผู้ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง

ก่อนอื่น ต้องขอแสดงความยินดีกับผู้ได้รับการเลื่อนตำแหน่ง ส่วนการปรับย้าย ก็ขอแสดงความยินดีบ้าง เห็นใจบ้าง บางคนก็พอใจ บางคนก็ไม่พอใจ ก็ไม่รู้จะอย่างไร ขอให้ถือว่าอยู่ตรงไหนก็ได้เงินเดือนเท่าเดิม แต่ทำงานให้เต็มที่ก็แล้วกัน

ผมต้องเรียนว่าอยากให้ทุกคนได้รับการแต่งตั้งโยกย้ายตามความสามารถ แต่ต้องยอมรับว่า บางทีก็ยังมีหาเรื่องวัดที่ได้มาตรฐานไม่ได้ ก็เกิดความพอใจบ้างไม่พอใจบ้าง แต่ก็พยายามจะทำให้ดีที่สุดและปรับปรุงเครื่องวัดไปเรื่อยๆ ให้มันดีเรื่อยๆ อยู่สัก 10 ปี คงจะดีขึ้นเรื่อยๆ แต่คิดว่าคงไม่ไหว แก่เกินไป แค่นี้ท่านก็รำคาญผมแย่ ก็ขออภัยด้วย

* กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันดำรงราชานุภาพ เรียบเรียงจากคำกล่าวมอบนโยบายของนายกรัฐมนตรี ในการประชุมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2547 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

เดี๋ยวนี้ โทรมมาก บางวันตั้งแต่เช้าถึงเย็นไม่รู้อะไรต่ออะไร วันนั้นไปตรวจงานสนามบินสุวรรณภูมิก็มีความสุข การก่อสร้างทำทำไปได้ดี แต่พอเห็นหน้า รัฐมนตรีสาธารณสุข พาหมอมาด้วย เช้งเลย เพราะแสดงว่าต้องมาอธิบายผมเรื่องหวัดนก คนตายอีกแล้ว แล้วก็จริงๆ และมีรัฐมนตรีเกษตรฯ มาสบทบอีก ก็เอาเกิดมาเพื่อรับปัญหาที่รับไป เงินเดือนหนึ่งแสนบาท จะพยายามทำให้คุ้ม

ผู้ว่าฯ CEO ต้องมีภาวะผู้นำ

การทำงานของผู้ว่า CEO ในหนึ่งปีที่ผ่านมา ถามว่าเป็นอย่างไร จะประเมินอะไร เราต้องดูโดยรวม (over all) แต่ถ้าจะปรับปรุงอะไร ต้องไปดูส่วนที่ผิดพลาด เพื่อนำมาสู่การปรับปรุง การดำเนินงานเรื่องกันนั้นไม่ใช่วิธีที่ถูกต้อง วิธีที่ถูกต้องคือมองว่าภาพรวมทั้งหมดของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงาน ดีขึ้นหรือแย่ลง ต่อให้คนลำเอียงอย่างไรก็ต้องยอมรับว่าดีขึ้น แต่ถามว่ามีข้อตำหนิหรือไม่ เกิดมาเป็นมนุษย์ไม่มีข้อไม่ตำหนิ แต่ข้อตำหนิเหล่านั้นแก้ไขได้หรือไม่ แก้ไขได้ เรามาแก้ไขกัน

แต่สิ่งหนึ่งที่มีปัญหา แน่นนอนคือ Human Factor นี่คือนี่ที่พระพุทธเจ้าบอกว่ามนุษย์เกิดมาเพื่อใช้กรรม เพราะมันมี Human Factor มีปัญหาปัจจัยด้านบุคลากรที่ต้องแก้กันเยอะ บางคู่เป็นป่าทองโก้ รักกันไปไหนด้วยกัน อีกคู่หนึ่งสวมคอนเวียร์ส ทางใครทางมัน อีกคู่หนึ่งทำต่อยกันทุกวันจะมีอย่างนี้ทุกที่ทุกระดับ ท่านก็จงเจอเหมือนผม แต่ว่าท่านเจอระดับจังหวัด ผมเจอระดับประเทศ

นี่คือที่มาของคำว่า Leadership มันต้อง Manage คือการทำให้คนที่อยู่รวมกันเกิน 2 คนขึ้นไป ทำงานด้วยกันให้เกิดประสิทธิภาพที่ดีที่สุด

ทุกอย่างก็มีคนมากกว่า 2 คนอยู่แล้ว ตัวผู้นำก็ต้องบริหารให้คนเหล่านั้นมาอยู่ด้วยกันทำงานด้วยกันอย่างมีประสิทธิภาพ บรรเทาความขัดแย้ง เอาความขัดแย้งมาเป็นเชิงบวกไม่ใช่เชิงลบ อันนี้เป็นข้อยาก พูดย่างแต่ทำยาก ซึ่งเป็นทั้ง Art and Science เป็นทั้งศิลป์และศาสตร์

ผู้ว่าฯ ทนสมัยและเข้าใจการบริหารจัดการมากขึ้น

จากการไปตรวจงานมา 75 จังหวัด ผมกล้ายืนยันว่าวันนี้ผู้ว่าฯ Modern กว่าวันแรกๆ ที่ผมเข้ามาเยอะ ฟัง Presentation ของหลายคน ก็เห็นได้ว่าเขารู้ในสิ่งที่เขาพูด รู้ในสิ่งที่ทำ เข้าใจการบ้านของเขาในจังหวัดของเขา ดีขึ้นกว่าเมื่อก่อนเยอะ ผมไปตรวจงานมา ผมเห็นผมรู้ แต่แน่นอน ยังมีงานที่ต้องแก้ต้องทำอีกเยอะ ก็ทำไป เพื่อให้มีประสิทธิภาพที่สุด

ผมเห็นว่า ผู้ว่าฯ เข้าใจเรื่องการบริหาร เข้าใจทฤษฎีการบริหารจัดการ (Management Theory) มากขึ้น ผู้ว่าฯ เาคนที่อยู่ต่างกระทรวงมาทำงานร่วมกัน มีพลังมากขึ้นกว่าเดิม เดิมนั้นต่างคนต่างอยู่ นี่คือนี่สิ่งที่ผมเห็นการเปลี่ยนแปลงเชิงบวก ส่วนเรื่องความสามารถส่วนบุคคลในการที่จะทำให้ดีขึ้นมากหรือน้อยนั้น อันนั้นต้องพัฒนากันไป

สิ่งที่จะต้องแก้ไขยังมีอีกแน่นอน เพราะเราไม่สามารถจะเปลี่ยนจากระบบนั้นมาสู่ระบบนี้ แล้วจะให้ Perfect เลยทันทีในวันรุ่งขึ้นนั้น ไม่มีทาง

ระบบ GFMS เครื่องมือการทำงานชิ้นใหม่

ผมเติมเครื่องมือให้ท่านอีกหนึ่งชิ้น ที่จะเริ่มมีผลใช้ในวันที่ 1 ตุลาคม ซึ่งผมเพิ่งไปเปิดงาน เช่นสัญญาฯ คือ GFMS¹ ซึ่งเป็นเครื่องมือปรับ back office ในเรื่องเงินและเรื่องบุคลากรให้ท่าน

ในนั้นจะมีเรื่องของ personal filing รายละเอียดส่วนบุคคลของข้าราชการทุกคนที่อยู่ในจังหวัดท่าน ท่านสามารถดูคุณสมบัติ ใช้ในการแต่งตั้งโยกย้าย อาจจะมีระบบการวัด, KPI, การทำ Balanced Scorecard ทำได้หมด อยู่ในนี้

อีกส่วนหนึ่งคือ เรื่องเงินงบประมาณและการเบิกจ่าย GFMS จะช่วยให้ท่านทำงานได้รวดเร็ว เบิกจ่ายได้รวดเร็ว สามารถจ่ายเงินตรงไปยังผู้ขายของ ไม่ต้องรอทำเช็ค และที่จะเห็นได้ชัดอีกเรื่องหนึ่งคือทำไมจังหวัดนี้ชื่อของถูกกว่าจังหวัดนั้น ทำไมจังหวัดนั้นแพงกว่าจังหวัดนี้ ผู้ว่าฯ อาจจะทำให้แผนกจัดซื้อฯ และอธิบายเหตุและผล จะเห็นตัวเลขได้หมด ความโปร่งใสของระบบจัดซื้อจัดจ้างจะดีขึ้นอย่างแน่นอน

วันนี้ GFMS มาถึงขั้นนี้แล้ว ถึงจังหวัด ถึงคลังจังหวัด สิ่งที่ GFMS จะบุกต่อไปคือจะถึงอำเภอ ถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถึงรัฐวิสาหกิจ จะมี Umbrella ใหญ่คือ GFMS ของรัฐบาล แล้วจะมี Umbrella เล็กๆ อยู่ใน Umbrella เดียวกัน

¹ GFMS = Government Fiscal Management Information System (หมายถึงระบบการบริหารการเงินการคลังภาครัฐ ที่มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ โดยนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศมาประยุกต์ใช้ในการปรับกระบวนการดำเนินงาน และการจัดการภาครัฐด้านการงบประมาณ การบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายเงินงบประมาณ และการบริหารทรัพยากรบุคคล ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันภายใต้กรอบการปฏิรูประบบราชการที่เน้นประสิทธิภาพและความคล่องตัวในการดำเนินงานของภาครัฐ ความเป็นมาของเรื่องนี้เกิดจากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม พ.ศ.2546 ซึ่งเห็นชอบให้มีการออกแบบระบบการคลังในระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้มีการจัดสร้าง Nation System เพื่อเป็นลิขสิทธิ์ของรัฐบาล ประกอบด้วย Hardware Software และ ระบบงานต่างๆ)

Umbrella เล็กอันหนึ่งก็คือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จะเชื่อมโยงไปยังท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจจะเป็น Umbrella เล็กอีกอัน เชื่อมโยงรัฐวิสาหกิจทั้งหมด

เราจะเห็นระบบการเงินของประเทศ ท่านจะเห็นว่าเงินที่อยู่ในท่อของเรา ที่บริหารโดยระบบ analog นี้เหลือมาก รับรองจะมีเงินหยิบกลับมาใช้ได้เป็นแสนล้าน จะเห็นอะไรมา เราจะไม่แก้ปัญหามาก เราจะไม่ปรับปรุงการบริหารจัดการใหม่ๆ ได้อีกมาก

ผู้ว่าฯ ในฐานะหัวหน้าส่วนราชการ ซึ่งเราพยายามเรียกจังหวัดเหมือนกรมหนึ่งกรม เพราะท่านเป็นเหมือนอธิบดี ซี 10 ท่านก็จะมองเห็นในจังหวัดท่าน พอท่านเห็นตัวเลขแล้วท่านจะคิดอะไรได้เยอะ ไม่ว่าจะปรับปรุงประสิทธิภาพ การแก้ไขปัญหาต่างๆ จะทำให้การใช้เงินของท่านมีประสิทธิภาพขึ้นอีกมาก

นั่นคือสิ่งที่ผมทำเครื่องมือให้ท่านแล้ว ท่านต้องไปทำเครื่องมือของท่านอีกชิ้นหนึ่งคือ e-province คือระบบบริการประชาชนของจังหวัด ระบบการให้ข้อมูลข่าวสารประชาชนผ่านระบบคอมพิวเตอร์ เมื่อ 2 ตัวนี้เจอกันจะทำงานคล่องกว่านี้มาก มองเห็นอะไรง่ายขึ้น และต่อไปประชาชนจะมี smart card มี e-citizen ท่านก็จะให้บริการประชาชนได้ในรูปแบบที่คล่องตัวมากขึ้น เช่น การให้ทุนการศึกษา แทนที่จะส่งไปรษณีย์ไปให้ ก็ส่งเข้าไปใน smart card ตัวนี้ ไปเบิกจากธนาคารของรัฐได้หมด ระบบรัฐวิสาหกิจจะลดลง นี่คือนโยบายที่ท่านจะเห็นต่อไป

นี่คือสิ่งที่ผมกำลังจะทำต่อไปเพื่อให้ผู้ว่าฯ ได้ใช้ รับรองว่าในอนาคตระบบการใช้งบประมาณ การจัดสรรงบประมาณจะเปลี่ยนไป

การจัดสรรงบประมาณให้จังหวัด

ที่ผมได้ไปตรวจเยี่ยมท่านทั้งหลายมา สิ่งที่ผมเห็นอย่างหนึ่งคือความล้ำหลัง จังหวัดที่ผมเคยเห็นเมื่อสมัยที่ยังหนุ่มกับวันนี้ ยังเหมือนเดิม คนหนีหมด คนจากอำเภอเข้าเมือง จากเมืองเข้ากรุงเทพฯ ท่านเชื่อหรือไม่ว่าการให้ทุนการศึกษา 1 ทุน 1 อำเภอ ขณะนี้ยังมีอยู่ 4 - 5 อำเภอที่ไม่มีนักเรียนมาสมัครรับทุน วันนี้เราคิดกันว่า จะสร้างนักศึกษาแพทย์ 1 อำเภอ 1 นักศึกษาแพทย์ จึงยังไม่วางจะหาคนได้หรือเปล่า เพราะอะไร เพราะความเจริญที่มันกระจุก ก็เหลือทิ้งไว้แต่ความยากจนในชนบท แล้วแก้ไม่ได้ ปัญหาเยอะ

ดังนั้น ระบบงบประมาณจะต้องคำนึงถึงฐานประชากร เพื่อให้ฐานประชากรเป็นตัวได้รับความเป็นธรรมในการจัดสรรงบประมาณ ถ้าทำแบบนี้ท่านจะเห็นว่าความเจริญในชนบทจะกลับคืนเร็วมาก บรรดาคนเก่งๆ ทั้งหลายที่คิดว่าจะอยู่แต่กรุงเทพฯ ก็จะเริ่มกลับไปอยู่ชนบท เพราะโอกาสและสิ่งท้าทายในชนบทจะกลับมาเกิดใหม่ ผมตั้งใจว่าประมาณปี 2550 (ขอโทษบางท่าน

อาจจะเกษียณไปแล้วแต่ไม่เป็นไร มาช่วยกันคิดช่วยกันทำต่อ) เราจะต้องทำตรงนั้นให้มันเกิดขึ้นจริง ปี 2548 งบประมาณเราสมควร ปี 2549 เราลองมาเริ่มจัดอะไรบางอย่าง ปี 2550 เปลี่ยนระบบให้มันเข้มแข็งขึ้น

สมมติว่าวันนี้ พังงามีงบประมาณทั้งจังหวัด 1,800 ล้านบาท ถ้า based on ประชากรพังงาทั้งจังหวัดจะได้ 4,000 ล้านบาท พังงาก็สามารถพัฒนาตัวเองได้อีกเยอะใช้หรือไม่ นี่ก็คือตัวอย่าง แม่ฮ่องสอนก็เช่นกัน นี่คือนี่ที่เรากำลังจะทำ

เพราะฉะนั้นวันนี้ผู้ว่าฯ แบบบูรณาการ จะต้องเริ่มจัดระบบพัฒนาจังหวัด มียุทธศาสตร์ มีเป้าหมาย มีการวัดผลสัมฤทธิ์ ถ้าทั้ง 3 อย่างมี และผู้ว่าฯ มีสำนักแห่งการเป็นเจ้าภาพ มันจะเข้มแข็งขึ้นในอีก 2 - 3 ปี ระบบงบประมาณใหม่จะเข้าไปรองรับได้พอดี แต่ถ้าไม่เข้มแข็งแล้วระบบงบประมาณใหม่เข้าไปทันที จะเกิดอาการสตั๊ตงงบประมาณ แล้วจะใช้งบประมาณอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ใช้ไม่เป็น แต่แน่นอนการจัดสรรงบประมาณนั้น จะต้องมีการประชาคม เป็นประชาคมจังหวัดที่ช่วยกันคิด วางยุทธศาสตร์ร่วมกัน วางงบประมาณร่วมกัน นี่คือนิวที่่จะเกิดขึ้น

ระบบงบประมาณของกระทรวงสาธารณสุข

เมื่อหมอยู่นี้ พูดยุ่ของงบประมาณแล้วก็จะพูดยุ่เกี่ยวกับหมอด้วย

ระบบงบประมาณของสาธารณสุขก็กำลังจะเปลี่ยนไป กระทรวงสาธารณสุขจะถูกแบ่งงบประมาณออกเป็น 2 ส่วน นี่เป็นมิติด้านการสนับสนุนงบประมาณ (funding) เท่านั้น เป็นเรื่องการเงินทำงาน ไม่เกี่ยวกับโครงสร้างการบริหารหรือสถานะของข้าราชการใดๆ

จะเปลี่ยน funding ใหม่ คือระบบงบประมาณของสาธารณสุข เดิมจัดสรรผ่านกระทรวงสาธารณสุขก่อนเดี๋ยว ต่อไปจะแยกออกเป็น 2 ส่วน ส่วนหนึ่งผ่านกระทรวงสาธารณสุข จะเกี่ยวข้องกับคนที่อยู่ใน head quarter ทั้งในส่วนกลางและในส่วนภูมิภาค อีกส่วนหนึ่งที่อยู่ในหน่วยบริการ คือโรงพยาบาล สถานีอนามัย และคลินิกทั้งหลาย จะรับงบประมาณจากสำนักงาน 30 บาท ซึ่งเป็นงบประมาณที่หมายตา (earmark) จะเก็บจากภาษีเหล่า เบียร์ และบุหรี เป็นภาษี sin tax ที่ได้จากผู้ใ้เต็มใจทำลายสุขภาพ เพื่อเอาไปช่วยป้องกัน เสริมสร้าง และซ่อมสุขภาพ เมื่อนำไปใช้ถูกที่ถูกต้อง จะทำให้ระบบการบริการสามารถเพิ่มคุณภาพการบริการ เพิ่มบุคลากรเพื่อให้บริการคล่องตัวขึ้น ทำให้การบริการ 30 บาท ดีขึ้นกว่านี้เยอะ วันนี้ถือว่าดีมากแต่จะดีขึ้นอีกเยอะ นี่คือนี่ที่กำลังจะเปลี่ยนไปในระบบงบประมาณ

ผู้ว่าฯ ต้องมี remote eyes เพื่อ x-ray ปัญหา ทุกตารางนิ้วในพื้นที่

ผมขอบคุณผู้ว่าฯ ทุกท่านที่ได้ทุ่มเททำงาน ท่านปรับเปลี่ยนสู่การพัฒนาสมัยใหม่ได้ดีที่สุด ผมกล้าพูดอย่างนั้น เพราะหลังจากที่เรามีการฝึก มีการอบรม มีการให้วิชาความรู้สมัยใหม่ และมีการไปดูงาน ผู้ว่าฯ สามารถปรับเปลี่ยนตัวเองได้ดีและเร็วจริงๆ แต่คงต้องเพิ่มความเข้มของการบริหารจัดการและความเป็นเจ้าภาพมากขึ้น

สิ่งที่จะให้เพิ่ม คือสิ่งที่ผมได้พูดไว้ คือ “ทุกตารางนิ้วต้องมีเจ้าภาพ” เพราะฉะนั้นไม่ว่ามีอะไรเกิดขึ้นในจังหวัดท่าน ท่านจะบอกว่าผมไม่รู้เรื่อง บอกได้ แต่ต้องรีบไปรู้เรื่อง รีบไปแก้ไข เพราะมันเป็นความรับผิดชอบของท่าน ผมไม่ expect ว่าท่านต้องหันกลับมาเห็นทุกตารางนิ้ว แต่แน่นอน มันเป็นการกิจที่ท่านต้องคอยสอดส่องดูแล ดังนั้นท่านต้องมี remote eyes ตาของท่านติดอยู่กับตัว ท่านไม่สามารถเอาตาไปดูหลังห้องได้ แต่ท่านต้องมี remote eyes นั่นคือเครือข่ายของท่าน ท่านมีเครือข่ายตั้งแต่นายอำเภอ ปลัดอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และประชาชน ถ้าหากท่านใกล้ชิดเขาพอ ท่านมี remote eyes มากเท่าไร และเชื่อมโยงกลับมาที่ตาของท่านได้เท่าไร ท่านก็มีประสิทธิภาพในการรับรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาของท่านได้มากเท่านั้น

นี่คือสิ่งที่ท่านต้องจริงจัง (Take it seriously) เพราะต่อไปนี้ทุก concept ในการแก้ไขปัญหาของประเทศ เราจะใช้วิธีการ x-ray ทุกตารางนิ้ว

ปัญหาที่จะพูดกันต่อไปมี 3 เรื่อง คือ เรื่องหวัดนก เรื่องความยากจน และเรื่องการทำสงครามกับยาเสพติดรอบใหม่ ถามว่าปัญหามีมากหรือไม่ ไม่มาก แต่เราต้องทำต่อเพื่อให้หมดสิ้นให้ได้

concept ในการแก้ไขปัญหาทั้ง 3 เรื่อง จะใช้วิธี x-ray ซึ่งท่านจะทำได้ดีก็ต่อเมื่อมี remote eyes เพราะฉะนั้นท่านต้องเชื่อม remote eyes ทั้งหลาย ให้ได้จริงจัง จะขาดตอนและไม่ on-line ไม่ได้ นั่นคือต้องมีระบบรายงานกลับเพื่อให้ท่านรับรู้ ท่านสั่งการ ถ้าไม่เช่นนั้นก็ไม่มีความประโยชน์

ประกาศสงครามล้างเชื้อหวัดนก

เรื่องหวัดนก เป็นปัญหาใหญ่ที่เราต้องช่วยกันจัดการ ถ้าปล่อยไว้จะเกิดความกลัวขึ้นในประเทศและความกลัวข้ามประเทศ คือความเชื่อถือในสินค้าสัตว์ปีกของไทยและการท่องเที่ยว เรื่องความปลอดภัยต่ออาหารที่มากินในประเทศไทย

เรื่องอันตรายจริงๆ คือประชาชนที่ไปสัมผัสไก่และประชาชนที่ใกล้ชิดผู้ป่วยนอกจากนั้น คือความปลอดภัยทางอาหารซึ่งเราต้องบริหารจัดการ

ที่สำคัญ รากเหง้าของมันก็คือเชื้อ วันนี้เชื้อก็ยังอยู่ และเชื้อใหม่อาจจะมาอีกในช่วงหน้าหนาวนี้ ถ้าไม่จัดการให้เสร็จภายใน 30 วันนี้ เมื่อถึงปลายเดือนพฤศจิกายน - ธันวาคม - มกราคม อากาศเริ่มหนาว ที่นี้จะเหนียว ดังนั้นเรามีเวลา 31 วันนี่เท่านั้น คือ 1-31 ตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยาวมาก ที่เราต้องทำสงครามล้างเผ่าพันธุ์กับหวัดนก

ดังนั้น ที่พูดเรื่อง remote eyes เรื่องเครือข่ายของผู้ว่าฯ เมื่อเราได้เปลี่ยนเป็นระบบ CEO แล้ว เครือข่ายที่อยู่นอกสายกระทรวงมหาดไทยก็ถือว่าอยู่ในเครือข่ายของผู้ว่าฯ ที่จะต้องทำงานร่วมกัน รับผิดชอบร่วมกัน ไม่มีการเกี่ยง ความดีเกิดขึ้นร่วมกัน ความผิดพลาดเกิดขึ้นร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นสาธารณสุขซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องความปลอดภัยของมนุษย์ จะดูแลทั้งตัวโรคติดต่อและดูแลทั้งอาหาร กระทรวงเกษตรฯ ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบต่อความปลอดภัยของอาหารและมนุษย์ที่เป็นเกษตรกร เพราะฉะนั้นวันนี้ต้องร่วมกันอย่างเดียว แยกกันไม่ได้ ต้องร่วมกันจริงๆ ทุกหน่วยงาน ไม่มีการเกี่ยง รับผิดชอบร่วมกัน

รัฐบาลพร้อมสนับสนุนงบประมาณ

ถ้าภารกิจนี้ต้องใช้งบประมาณเพิ่มเติม ก็ขอให้ใช้งบผู้ว่าฯ CEO กับงบประมาณของส่วนราชการต่างๆ ที่มีไปก่อน แล้วทำเรื่องเบิกมาภายหลัง ถ้ามีแต่รอทำเรื่องเบิกคงไม่ทันการณ์ ให้ท่านทำหน้าที่ คือ x-ray ทุกหมู่บ้าน ท่านจะไปจัดสรรกำลังกันอย่างไร ก็ว่าไปเลยเพราะท่านเป็นหัวหน้าส่วนราชการจังหวัด ทุกกระทรวงที่มีกลไกอยู่ ต้องสนับสนุนภารกิจนี้

ต้อง x-ray ทุกหมู่บ้าน เพราะการเลี้ยงไก่ไม่ใช่แค่อาชีพเพียงอย่างเดียว แต่เป็นวิถีชีวิตของคนชนบท ตื่นขึ้นมาถ้าไม่ได้ยินเสียงไก่ มันผิดปกติ ต้องมีเสียงไก่ขันทุกเช้า เขาเลี้ยงไว้ได้ดูบ้าน เลี้ยงตามมีตามเกิด เขาไม่คิดว่าอยู่ๆ จะมีคนจากไซบีเรียมาปล่อยเชื้อหวัดนกไว้ เขาเจอนิวคาสเซิลมารอบหนึ่งก็จบไปแล้ว แต่วันนี้คือหวัดนก

ทุกจังหวัดเดินทางด่านกวางตุ้งเชื้อหวัดนก ให้หมดภายในเดือนตุลาคม

ใน 1 เดือนนี้ขอให้ท่านสำรวจไก่ทั่วประเทศ ทุกหมู่บ้าน ทุกหลังคาเรือน ถ้าที่ไหนมีไก่ตายให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าเป็นหวัดนก แล้วดำเนินการควบคุมตรวจสอบโดยด่วน หากพบว่าเป็นหวัดนก จำเป็นต้องฆ่าไก่ก็ต้องทำ ประกาศเป็นเขตติดเชื้อมีก็ต้องทำ เพราะท่านมีผู้ชำนาญอยู่แล้วคือสาธารณสุขจังหวัด ปศุสัตว์จังหวัด

ขั้นตอนตามหลักวิชาที่ว่ากันไป แต่เบื้องต้นคือสำรวจหมด และต้องมีการสำรวจย้อนหลังว่าเมื่อเดือนที่แล้วมีใครตายมีใครป่วยหรือไม่ อาจมีใครป่วยหรือตายและเผาไปโดยไม่รู้ว่าเป็นอะไร ถ้ามี แสดงว่าเชื้อยังอยู่ ต้องพ่นยาหรือทำอะไรที่ต้องทำ

ขอให้ x-ray โดยใช้เครื่องถ่ายของท่าน อสม. เกษตรตำบล กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน อบต. รวมพลเข้าไปสำรวจทุกหลังคาเรือน เข้าไปดูไปสอบ เดินหน้ากวาดล้างให้หมด ถ้าทำอย่างนี้พร้อมกันทั่วประเทศ เชื่อว่าจะสามารถจัดการได้

วันเสาร์ผมจะพูดผ่านรายการวิทยุขอความร่วมมือจากประชาชนว่าเราต้องร่วมมือกัน ยาเสพติดยากกว่าเยอะเรายังเอาอยู่ เพราะเราระดมพลังทั้งแผ่นดินช่วยกัน คนไทยสามัคคีและเต็มใจ ถ้าเรามี common energy แล้ว ไม่มีอะไรขวางมือคนไทยได้ วันนี้เรารู้ว่าหวัดนกเป็นศัตรูร้ายที่ต้องจัดการให้หมดสิ้น

ขอให้วันที่ 1-31 ตุลาคม พิชิตให้หมด เดินลุย กระทรวงเกษตรฯ และกระทรวงสาธารณสุขต้องให้วิชาการว่าเมื่อพบเหตุการณ์ ควรจะมีวิธีการอย่างไร อาจต้องทำคู่มือแจกจ่ายแก่ผู้ที่อยู่ในเครือข่ายร่วมมือดำเนินงานเรื่องนี้ เป็นคู่มือง่ายๆ

จังหวัดต้องรวมพลังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

คนที่มาร่วมกันทำงาน ไม่มีคำว่าแยกกระทรวง มีแต่รวมพลัง ทุกจังหวัดรวมพลัง จังหวัดไหนจังหวัดมัน รวมพลังกวาดให้เกลี้ยง ไม่ว่าจะเป็นนก เป็ดหรือไก่ ถ้าพบว่าตาย มีอาการเหมือนหวัดนกทุกอย่าง ให้จัดการทำความสะอาด เรื่องเงินไม่มีปัญหาผมจัดการให้ ขอให้แก้ปัญหาโดยดึงงบประมาณจากส่วนอื่นมาดำเนินการก่อน ผมมั่นใจว่าเมื่อเป่านกหวีด ผู้ว่าฯ ใหม่รับงานวันที่ 1 ตุลาคม ก็เริ่มทำงานทันที อย่างช้าวันที่ 4 ตุลาคมต้องเริ่มลงมือได้แล้ว

วันที่ 4 ตุลาคม ผู้ว่าฯ ใหม่ต้องเริ่มประชุมแล้วลุย ถ้าใครเริ่มทำได้ตั้งแต่วันที่ 1 ก็ขอขอบคุณ ใครกลับไปแล้วเริ่มทำในวันนี้ก็ขอขอบคุณเพิ่มขึ้นมากอีก แต่ถ้าวันที่ 4 ไปแล้วยังไม่มีการเคลื่อนไหวแสดงว่าที่ผมบอกท่านไม่ได้ยิน ท่านปลัดกระทรวงมหาดไทยก็ต้องช่วยดูหน่อย ให้ทุกคนได้ยินว่าวันที่ 4 ไปแล้วลงมือเต็มที่ ขอให้วันที่ 31 ตุลาคม ประกาศได้ว่าไม่เหลือแล้วหวัดนกแต่จะยังมีการเฝ้าระวังอยู่ เพราะเชื้อโรค เรามองไม่เห็น สำหรับที่เห็นได้ด้วยตานั่นขอให้หมดเกลี้ยง ถ้าจะกลับมาเกิดอีก ก็ขอให้เป็นเรื่องใหม่

กรณีที่จังหวัดกำแพงเพชร เกิดจาก sense of ignorance ของทั้งภาคประชาชน และภาคเจ้าหน้าที่ ทั้งๆ ที่มีประกาศเรื่องหวัดนก แต่ปรากฏว่าเด็กป่วยก็ไม่ว่าเด็กติดหวัดนก ไม่ว่านักคิดติดจากไก่บ้าน ไก่ชน จนเด็กตายเผาไปแล้ว แม่ป่วยเพราะไปดูแลลูกด้วยความรักโดยใกล้ชิดดูมาก

ซึ่งไม่รู้อีกว่านี่คือหวัดนก เชื้อไวรัสทุกชนิดสามารถติดได้จากการสัมผัสกันอย่างใกล้ชิด ไม่มีการ
 แปลงพันธุ์จากคนสู่คน แต่มันติดแน่นอน แมวกินก็ตาย เสือกินก็ตายเพราะเป็นการสัมผัสโดยตรงที่
 ใกล้ชิด เพราะฉะนั้นขอให้ท่านช่วยด้วย

หวัดนกสร้างความเสียหาย ทั้งต่อนักท่องเที่ยว และชาวบ้าน

วันนี้การท่องเที่ยวของเราเติบโต 22 % เศรษฐกิจวันนี้ถือว่าแข็งแรงดีมาก ดังนั้นเราต้อง
 ช่วยกันเรื่องภาพจน์ของประเทศ

ขอให้กระทรวงสาธารณสุขและกระทรวงเกษตรฯ ไปรวมพลกันที่จังหวัด ลุยอย่างเดียว
 หน้าที่อื่นบางครั้งอาจจะต้องเบาลงบ้าง เพื่อมาลุยตรงนี้ก่อน ลุยอย่างเดียวก่อน 20 - 30 วันนี้ทำให้
 จบ

ขณะเดียวกัน ส่วนกลางมีหน้าที่ต้องสนับสนุนส่วนภูมิภาคอย่างเต็มที่ ใก่ที่ต้องฆ่าให้ฆ่า
 แต่ห้ามฆ่า 1 ตัวแล้วบอก 2 ตัว ห้ามนับเป็นขา ต้องนับเป็นตัว รายงานการฆ่าใก่ ถ้านับเป็นขา บอก
 เป็นตัวไม่ได้ ต้องระวัง นี่ผมไม่ได้ว่าท่าน แต่บางทีระดับล่าง ระดับเจ้าหน้าที่ บางทีต้องดูกัน ผม
 กำลังจะสำรวจดู เพราะบางรายเลี้ยงใก่ทั้งฟาร์มได้ 30,000 ตัว แต่ทำเบิกไป 100,000 ตัว อย่างนี้ผม
 ต้องเชิญเจ้าของฟาร์มไปเที่ยว “ห้องกรง” เรื่องนี้ต้องดูให้ดี เราเสียค่าใช้จ่ายทำงานเท่าไรเราไม่
 เสียตาย แต่เสียค่าใก่นี้มันเจ็บใจ ต้องอย่าให้ใก่

รัฐมนตรีทุกกระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบร่วมกัน

ให้เป็นที่เข้าใจว่าเรื่องหวัดนกต้องทำงานร่วมกัน ห้ามเกี่ยง ถ้าผมจะปรับ ครม. รอง
 นายฯ จาตุรนต์ รัฐมนตรีสมศักดิ์ รัฐมนตรีสุดารัตน์ ถ้าโดนก็โดนด้วยกัน 3 คน หรือจะแถม
 รัฐมนตรีช่วยอีกคนสองคนก็ได้ รัฐมนตรีมหาดไทยอาจจะไม่เกี่ยวข้องทีเดียว แต่ไม่แนถ้าผู้ว่าฯ มี
 ปัญหามาก ก็อาจจะเกี่ยวเป็น package เดียวกัน คือปรับบวกหรือลบเท่ากัน

ขอให้ถือว่าเราทำงานด้วยกัน มุ่งเรื่องของชาติของบ้านเมืองเป็นหลัก วันนี้ชาติจะมี
 ปัญหาในเรื่อง image ประชาชนจะมีปัญหาเรื่องความปลอดภัยและความกลัววิตก เราต้องเข้าไปดู
 ทั้ง 2 ด้าน เมื่อไรที่ชาติและประชาชนเรียกร้อง มหาดไทยไม่เคยยื่น ไข่หรือไม

เดือนตุลาคม เริ่มกวาดล้างยาเสพติดรอบใหม่

ต้อง *x-ray* โรงเรียน และหมู่บ้าน

วันที่ 1 ตุลาคม เราจะ D-day เรื่องยาเสพติดรอบใหม่ ที่พูดนี้ไม่ได้บอกว่ายาเสพติดกำลังน่ากลัว แต่จะบอกว่ามันยังไม่หมด ยังมีประปราย นักขนยาวันนี้เป็นชาวเขามาก นักขนไทยไม่ค่อยมีเพราะกลัวโดนยึดทรัพย์ ชาวเขาไม่รู้จะยึดอะไร ยึดภูเขาก็ไม่ได้ ขอให้ท่านผู้ว่าฯ ดำเนินการ วิธีที่ดีที่สุดมี 2 วิธี คือ

วิธีที่หนึ่ง ให้ท่านผู้ว่าฯ ประชุมผู้อำนวยการโรงเรียน จะผ่านทางผู้อำนวยการเขต การศึกษาก็แล้วแต่ วิธีที่ดีที่สุดคือต้องไปเอ็กซ์เรย์ในโรงเรียน เพราะเหยื่อของยาเสพติดคือเด็ก ขอให้มีการสุ่มตรวจ หรือหากมีเด็กต้องสงสัยก็ต้องตรวจ ถ้าเมื่อไรมีเด็กติดยาหรือเสพยาในโรงเรียนต้องเอาเด็กออกมาบำบัด แล้วสืบข้อมูลจากเด็กเพื่อนำไปสู่การปราบปรามต่อไป

วิธีที่สอง ขอให้ลงไปในระดับหมู่บ้าน ที่ท่านได้ใช้พลังแผ่นดินมาแล้ว เพื่อสดับตรับฟัง ปัญหาการค้าขายยาเสพติดในหมู่บ้าน

สองระดับนี้ คือปลายประสาทที่จะบอกเรื่องสถานการณ์ของยาเสพติดชุมชน หมู่บ้าน และโรงเรียน จะเป็นปลายประสาทที่รับและสัมผัสเรื่องยาเสพติดได้ดีที่สุด จะทำให้ท่านรู้ว่ามียาเข้ามาอย่างน้อยแค่ไหน จะได้จัดการได้

ต้องควบคุมการยั่วของอบายมุข

วันนี้แหล่งอบายมุขมีมาก อย่างชนิดยั่ว (Tempting) ทั้งในเชิงของการใช้จ่าย การมอมเมาการมรณ์ การดื่มสุรา จะเป็นเพราะมีการยั่วมากหรือเพราะเราตกยุคก็ 모르 แต่ถ้าไม่ใช่ก็น่าจะไม่มากถึงขนาดนั้น

วันนี้ หลายแห่งในตัวเมืองมีแหล่งอบายมุขเกิดขึ้นโดยผิดกฎหมาย บางแห่งก็เป็นสีเทาบ้าง ผู้ว่าราชการจังหวัดอย่าเกรงใจใคร อย่าเกรงใจตำรวจ บางพื้นที่ ผู้การตำรวจรุ่นเดียวกับผมบ้าง รุ่นพี่บ้าง รุ่นน้องบ้าง ต้องถือว่าไม่เกี่ยว ผมถือว่าเรื่องของงานคืองาน ส่วนตัวคือส่วนตัว แยกให้ออก เพราะฉะนั้น เรื่องยาเสพติด ท่านว่าไปเลย เรื่องอบายมุขที่ไม่เหมาะสมท่านว่าไปเลย ถ้าหากท่านมีปัญหเพราะว่าตำรวจไม่ร่วมมือ พูดแล้วก็ไม่ฟัง อยู่ด้วยกันไม่ได้ ท่านทำบันทึกถึงผมโดยตรง ผมจะสอบสวนให้ ถ้าเป็นจริงผมจะจัดการให้ เพราะเมื่อมอบให้เป็นผู้ว่าฯ CEO แล้ว CEO แปลว่า Chief Executive Officer ถ้า Chief ไม่มีน้ำยา จะทำอะไรได้ ฉะนั้น ผมให้น้ำยาท่านเต็มที ท่านหาขนมเงินเอาเอง ทำให้ดีก็แล้วกัน

เรื่องยาเสพติด เวลานี้เข้าศึกอ่อนกำลังเราต้องซ้ำให้อยู่ ห้ามให้มันแข็งแรงอีก ท่าน check ปลายประสาทของท่านได้จากหมู่บ้าน ชุมชน และโรงเรียน ถ้า check เรียบร้อยแล้วสถานการณ์ เรียบร้อยก็ไม่เป็นไร

ส่วนเรื่องการสืบเครือข่ายและการดำเนินงาน เป็นเรื่องของตำรวจ ปปส. หรืออื่นๆ ต่อไป แต่ในพื้นที่นั้นท่านต้องจัดการ ผู้บังคับการฯ ในจังหวัดต้องจัดการ ในเรื่องของโครงข่ายเครือข่าย เรามีส่วนกลางที่จะดูแลต่อเนื่อง สำหรับท่าน ต้องดูแลปลายประสาทและดูการปราบปรามในพื้นที่ให้ได้ รวมทั้งดูสิ่งที่ยั่วยู่ทั้งหลายให้อยู่ในขีดที่ไม่ยั่ว

ประชาชนพอใจผลงานปราบยาเสพติด

ผลงานที่ผมถามประชาชน ก็รอบก็ตาม เรื่องที่ประชาชนพอใจสูงสุดคือเรื่องยาเสพติด ผมไปตีกอล์ฟ เคยถาม caddy อายุ 30 ปี ว่าทำไมไม่แต่งงาน ได้รับคำตอบว่าแถวบ้านติดยาทั้งนั้น ไม่กล้า อีกคนหนึ่งผมถามว่าทำไมเลิกกับสามี บอกว่ามันติดยา ผมไปกินข้าวตามบ๊วย เขาบอกว่าผมไม่มีอะไรเหลือเลยครับ ซื่ออะไรไว้ที่บ้านลูกเอาไปจำหน่ายหมดเพื่อซื่อยา แต่เดี๋ยวนี้กลับไปถามใคร เขาก็ดีใจว่าได้ลูกกลับคืนมาแล้ว ลูกหายติดยาแล้ว นี่คือความรู้สึกที่ประชาชนมี ชาวบ้านเดี๋ยวนี้เดินสบาย เมื่อก่อนนี้มีแต่ซื่อยา ไปไหนก็กลัว

นี่คือความเป็นจริงของสังคมที่เปลี่ยนไป ถามประชาชนก็รอบๆ เรื่องยาเสพติดก็พอใจเรื่องยาเสพติดเป็นอันดับหนึ่ง เพราะฉะนั้น อย่าให้ประชาชนขวัญผวาอีก ท่านผู้ว่าฯ มีหน้าที่ดูแลตารางนิ้วของท่าน จะไม่มีตะเข็บเหลือเลย ถ้าผู้ว่าฯ ทุกคนดูแล ทั้ง 76 จังหวัดรวมกรุงเทพฯ จะไม่มีตะเข็บปล่อยวาง ทุกพื้นที่มีการรับผิดชอบหมด

กระทรวงสาธารณสุข เมื่อมีการส่งไปฟื้นฟู (rehabilitate) จะต้องช่วยรับ โรงพยาบาลสาธารณสุขต้องช่วยรับ เพื่อสอดคล้องประสานการแก้ปัญหาอีกชั้นหนึ่ง กระทรวงศึกษาธิการก็ต้องดูแลว่าจะช่วยเหลือเด็กอย่างไรบ้าง เพื่อให้เด็กกลับมาสู่การเรียนใหม่

แก้ปัญหาคาความยากจน

เรื่องการแก้ปัญหาคาความยากจน ขณะนี้ได้มีการลงทะเบียนไปแล้ว เรื่องที่ดินเรากำลังทำเรื่องเอกสารสิทธิ โดยเริ่มแจกเอกสารสิทธิบางส่วนแล้ว ส่วนเรื่องการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้ดำเนินการเรื่องหนี้ในระบบแล้ว กำลังจะทำหนี้ในระบบต่อไป โดยกองทุนฟื้นฟูจะเข้ามาช่วยได้ ถอนโฉนดที่ดินที่ติดอยู่กับธนาคาร

***x-ray* ทุกหลังคาเรือน**

เรื่องการแก้ปัญหาความยากจน เดิมผมตั้งใจว่าจะให้มีเจ้าภาพทุกตำบล โดยมีปลัดตำบล แต่ทุกคนก็ตกใจว่ามันเพิ่มเยอะ ไม่ได้เพิ่มเพียงปลัดอย่างเดียว ต้องมีอัฐบริวาร ดังนั้นจึงทำเป็นโครงการเริ่มต้นนำร่องยังไม่ได้ดำเนินการทั่วประเทศ จริงๆ แล้วถ้าต้องมีเจ้าภาพที่ละตำบล ผมว่ามันคุ้ม ถ้าแก้ได้อย่างที่ผมบอก ใช้ concept ไป x-ray ทุกหลังคาเรือน โดยมีเจ้าภาพชัดเจน

หางานให้ทำ

ท่านเข้าไปในหลังคาเรือนนี้ สามีภรรยา ลูก อยู่ในวัยทำงาน มีรายได้เท่าไร มีรายจ่ายเท่าไร มีหนี้เท่าไร ถ้าปรากฏว่ารายได้ไม่พอกับรายจ่าย ก็หางานให้ทำ คือเป็นการจ้างงานรวม เพื่อให้คนเหล่านี้มีงานทำ หรือให้ที่ดินทำกิน เพื่อให้ทำการเกษตร ให้มีรายได้ หรือให้ไปฝึกงาน ทัศนกรรมทำ OTOP แล้วเราช่วยหาตลาดให้ หาแหล่งเงินทุนให้

เด็กต้องได้เรียนหนังสือ

ถ้ามีลูก แต่ยากจน ไม่สามารถส่งให้เรียนหนังสือได้ มหาเรา เราจะให้เรียนหนังสือ ถ้าไล่ที่ละหลังคาเรือนไปเรื่อยๆ โดยมีเป้าหมาย ซึ่งไม่จำเป็นต้องเสร็จในปีเดียว เราจะใช้เวลา 4 ปี เท่ากับทำปีละ 25 % ผมว่าความยากจนหมดเกลี้ยง ยิ่งเราเองงบประมาณเข้าไปสู่จังหวัด เข้าไปสู่ชุมชนเมือง โดยใช้ฐาน Population รับรองว่าการสร้างงานจะเกิดอย่างมโหฬาร

ต้องเพิ่มกำลังผลิต พร้อมกับเปิดตลาด

ด้วยนโยบาย open sky นักท่องเที่ยวจะเข้ามาเยอะ และนโยบายเปิดตลาดด้วย FTA ที่ขายสินค้าจะมากขึ้น เพราะฉะนั้นประชาชนในวันนี้ สมมติว่าเป็นกำลังผลิต 35 % หรือ 1 ใน 3 เราจะเปลี่ยนให้เป็นกำลังผลิต 80 % ที่เหลือเป็นเด็กและคนแก่ที่ทำอะไรไม่ได้ ถ้าเราเพิ่มกำลังผลิตเป็น 80 % แล้วไม่เพิ่มตลาด เราก็เสียหาย หรือเราเพิ่มตลาดแต่ไม่เพิ่มกำลังผลิตก็ไม่มีของขาย ดังนั้นเราจะต้องเอาแรงงานที่ไม่ผลิตมาผลิต เขาก็เกิดรายได้ ผลิตแล้วขายปากท้องคนที่มาเที่ยวจากต่างประเทศ มาเที่ยวก็กินอาหารไทย มากินอาหารในประเทศไทยก็คือกินสินค้าเกษตรนั่นเอง นี่เป็นส่วนหนึ่ง อีกส่วนหนึ่งเราส่งไปขาย จึงจะสอดคล้องกันหมด

ที่ผมพูดนี้ไม่ได้หมายความว่าเราจะให้เสร็จในข้ามคืน หรือภายในเดือนสองเดือน ท่านค่อยๆ ไปคิดว่าจะจัดเจ้าภาพมารับผิดชอบเป็นเรื่องๆ อย่างไร

ต้องสร้างฐานข้อมูลรายหลังคาเรือน

อีกเรื่องหนึ่งที่จะใช้ประโยชน์ คือ internet ตำบลที่เรา มี ถ้าเราจะสร้าง Database ตรงนี้ เพื่อเชื่อมกับ Database ของกรมการปกครอง ซึ่งมีรายหลังคาเรือน พิมพ์เข้าไปให้เห็นว่าหลังจากที่เราไปสำรวจแล้ว นาย ก. ทำอะไร มีงานทำหรือไม่ รายได้เท่าไร เมียทำอะไร ลูกอยู่ในวัยทำงานหรือไม่ หรืออยู่ในวัยเรียน ข้อมูลพวกนี้เข้าไปในอินเตอร์เน็ตตำบล เชื่อมกลับมาที่กรมการปกครอง ส่วนกลางก็เห็น ส่วนจังหวัดก็เห็น ท่านก็ดูในส่วนของคุณจังหวัดแล้วมาแยกแยะว่าจะจ้างงานอย่างไร บางคนให้ไปทำนา บางคนให้ไปทำเกษตร บางคนไปทำหัตถกรรม หรือไปรับจ้าง พิจารณาว่าที่นี่ควรมีอะไร ถ้ามีเงินลงทุนเข้ามาจะมีการขยายการสร้างถนน ก็ไปเป็นคนงานทำถนน ทุกคนก็จะมีรายได้

นี่คือการแก้ปัญหาความยากจนในเชิง operation แต่แน่นอนมันต้องมีสิ่งรองรับ จะทำเกษตรก็ต้องให้ที่ดินเขา ต้องจัดการเรื่องน้ำให้เขา ซึ่งผมจะทำอยู่แล้วในส่วนกลาง ส่วนกลางกับส่วนภูมิภาคจะทำงานสอดคล้องกันตลอดเวลา

ต้องสร้างงานให้คนในพื้นที่ ไม่ต้องเข้าเมือง

สิ่งที่ผมสังการเป็นเหมือนภาพต่อ jigsaw ที่ผมเห็นว่าภาพสุดท้ายคืออะไร แต่ผมต้องให้คนทำทีละชิ้น จะให้ทำทั้งภาพนั้นทำไมไหว ให้ทำทางนั้นที่ทางโน้นที่ แต่ผมต้องต่อภาพเข้าหากันให้ได้

ปัญหาความยากจน กระทรวงเกษตรฯ ต้องเข้ามาบีบบาทอย่างแรง กรมการพัฒนาชุมชนต้องเข้ามาช่วย กรมส่งเสริมอุตสาหกรรมมาช่วย พยายามสร้างผู้ประกอบการให้เกิดขึ้นในหมู่บ้าน ตำบลต่างๆ ในพื้นที่ก็จะเกิดการสร้างงาน คนก็ไม่ต้องเข้ามาทำงานในเมือง โครงการวิสาหกิจชุมชน กฎหมายกำลังจะผ่าน ถ้าผ่านแล้วทุกอย่างจะสอดคล้องทั้งหมด

ที่ผมพูดง่ายมาก แต่พวกท่านทำยากมาก ผมเข้าใจ ไม่ใช่ผมพูดแล้วทำไมทำไม่ได้ ผม realistic แต่ขอให้ท่านมี “gut” ที่จะทำ มีแผน มีภาวะผู้นำที่จะเอาคนมาร่วมกันทำ

Leader without leadership is not the leader !

คนจะมีภาวะผู้นำต้องเสียสละเป็น ถ้าเป็นคนที่มีแต่ความเห็นแก่ตัว ภาวะผู้นำ (Leadership) จะไม่มี จะเป็น leader ที่มีแต่ legal status แต่ไม่มี leadership ซึ่งถือว่าไม่ใช่ผู้นำที่แท้จริง (Leader without leadership is not the leader) เพราะฉะนั้น ผู้นำต้องเสียสละ ต้องจูงใจ

คนให้มาทำงานร่วมกัน ทั้งหมดนี้เป็นสิ่งที่ทำได้ ยากหน่อย เหนื่อยหน่อย ใช้เวลาหน่อย ไม่เป็นไร ขอให้เรามีเป้าหมายที่มีส่วนร่วมกัน

ทั้ง 3 เรื่อง ใช้ concept x-ray หมด ระวังเครื่อง x-ray จะระเบิดก่อน ถ้าใช้มากเครื่องจะร้อน ที่ผมมอบ mission ทั้ง 3 เรื่องนี้ เมื่อท่านไปตรวจแล้ว บางที่ท่านอาจจะต้องผสมผสานการทำงานด้วย เหมือน x-ray ปอด ถ้าไปเห็นกระดูกซี่โครงก็ดูตามด้วย ไม่ใช่ปล่อยไว้อย่างนั้น

นายกรัฐมนตรีรับฟังผู้ว่าฯ

เรื่องค่าแรงขั้นต่ำ

ผู้ว่าฯ สกลนคร (นายปานชัย บวรรัตนปราชญ์) ถาม

เรื่องที่ท่านบอกว่าจะให้ชาวบ้านมีงานทำ เมื่อไม่ว่างนั้น ที่สกลนครมีอาชีพอยู่อย่างหนึ่ง คือการนำงานไปทำที่บ้าน เป็นพวกเสื้อผ้าต่างๆ มีชื่อเสียงมากเพราะทำกันเยอะ ซึ่งค่าแรงจะไม่ได้ตามค่าแรงขั้นต่ำ จะได้ประมาณ 70 - 80 บาทต่อวัน ถือว่าผิดกฎหมายแรงงาน แต่ชาวบ้านได้เงินใช้เต็มที่ เพราะเขาไม่ต้องหอบครอบครัวไปอยู่ที่อื่น

ถ้าเขาออกไปนอกบ้าน ไปทำงานที่อื่น เขาต้องได้ค่าแรง 135 - 138 บาท แต่ไม่เหมือนกับการทำงานอยู่ที่บ้าน ซึ่งเขาหนึ่งข้าวกินเองได้ เลี้ยงลูกได้ด้วย

เรื่องอย่างนี้ ผมอยากจะขอให้มีการพิจารณา ขณะนี้เรามองว่าคนไทยเชื้อสายเวียดนามที่ทำงานเหล่านี้อยู่ เลี้ยงกฎหมาย แต่ผมกลับมองว่าทำให้เขาไปสู่กับโลกภายนอกได้ เพราะค่าจ้างไม่เท่าค่าจ้างขั้นต่ำ แต่ก็ขัดกับกฎหมายอยู่ อยากจะขอให้หาทางออกในเรื่องเหล่านี้ไว้

นายกรัฐมนตรี

อันนี้ดีมาก ผมจะต้องปรึกษากัน มันอยู่ที่มิติมุมมอง คือกฎหมายนี้มีไว้เพื่ออะไร เพื่อบังคับใช้ เพราะมีการรังแกเอาเปรียบทำร้ายกัน แต่ถ้ามันเป็นเรื่องที่เขาเต็มใจให้กันและมีความสุขกันทั้งสองฝ่าย กฎหมายก็ไม่น่าจะ enforce ผมไม่รู้ นี่ผมคิดตามหลักของกฎหมาย ปรัชญาแห่งการมีกฎหมายคือมีกฎหมายเพื่ออะไร มันชัดเจนว่ากฎหมายมีเพื่อไม่ให้มีการทำร้าย เอาเปรียบรังแกกัน แต่ที่นี่มันเป็นความสุข 2 ฝ่าย ผมก็ไม่แน่ใจเหมือนกัน แต่รับจะไปปรึกษากระทรวงแรงงาน ไปดูในอีกมิติหนึ่ง ร่วมกับอัยการ

การชดเชยเรื่องที่ดินสร้างเขื่อนน้ำอูน

ผู้ว่าฯ สกลนคร (นายปานชัย บวรรัตนปราชญ์) ถาม

เรื่องที่ 2 เรื่องชานิคมน้ำอูน ซึ่งผมยังไม่สามารถแก้ปัญหาได้ และได้เข้าไปพูดคุยกับสำนักงานปฏิรูปที่ดิน นำเข้าสู่คณะกรรมการปฏิรูปแล้ว

ตามที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้อนุมัติวงเงิน 134 ล้านบาท ให้ไปจัดที่ดินให้แก่ชาวบ้านที่ได้รับผลกระทบเรื่องที่ดินที่เขื่อนน้ำอูน เมื่อ 30 ปีที่แล้ว วันนี้มีมติ ครม. บอกว่าให้จัดที่ดินให้ ในวงเงินไม่เกิน 134 ล้านบาท ไร่ละไม่เกิน 10,000 บาท แต่พี่น้องชาวบ้านซึ่งต่อสู้อย่าง 30 ปี มาบอกผมว่าอยากจะขอเป็นเงิน เพราะมีที่ดินทำกินหมดแล้ว เหตุผลเพราะต่อสู้อย่าง 30 ปี ระหว่างนั้นก็ทำกินไปหาที่ไป และขณะนี้คนส่วนหนึ่งตายไปแล้ว ลูกก็เป็นข้าราชการบ้าง อะไรบ้าง ถ้าไปรับที่ปฏิรูปก็จะมีปัญหา

นายกรัฐมนตรี

ต้องดูความเป็นจริง (realistic) คำสั่งนี้ มองโดยเราฝ่ายเดียว (inside - out) และมองในลักษณะสั่งการ (top down) โดยไม่รู้ความเป็นจริง เมื่อความจริงเป็นอีกอย่างหนึ่ง มีฝ่ายอื่นมาบอกให้ทราบ (outside - in) ก็ต้องดูว่าทางแก้ปัญหา (solution) ที่ดีที่สุดคืออะไร ก็คือตรงนั้น ต้องพิสูจน์ได้ว่าคนที่ขอรับเป็นเงิน มีที่ดินทำกินแล้ว ทำมาหากินถูกต้อง ก็ขอเป็นเงินแทนไม่เอาที่ดินอย่างนี้เป็นธรรม (fair) หลักคือตรงนั้น แต่ต้องทำเรื่องขอทบทวนมา เดี่ยวเขาหาว่าผู้ว่าฯ ไปเปลี่ยนแปลง มติ ครม. ให้กระทรวงเกษตรฯ ไปดู การแก้ปัญหาต้องไม่เป็นสูตรตายตัว (fixed formula) แต่เป็น flexible formula คือมีหลักให้ และให้ปรับยืดหยุ่น (flexible) ได้ โดยไม่ผิดหลัก

ความคืบหน้าเรื่องหนี้นอกระบบ และปัญหาที่ดินทำกิน

นายกรัฐมนตรี

1. เรื่องหนี้นอกระบบ ขณะนี้เราได้เชิญมาจับคู่กัน ไปเกือบหมดแล้ว ตรงไหนมีปัญหาขอให้บอก จะได้แก้กันต่อ ที่ต้องระวังคิดตามคือ เจ้าหน้าที่บางคนเมื่อมาอยู่ต่อหน้าเราก็เอออๆ ออๆ กันไป แต่พอลับหลังก็ไปตามบีบกันต่อ ต้องดูให้ดี ต้องให้ความเป็นธรรม

2. เรื่องหนี้ในระบบ ส่วนใดทำไม่เสร็จ ให้ไปทำต่อ แล้วก็ติดตาม โดยให้นายอำเภอไปติดตามหลังปรับโครงสร้างหนี้แล้วว่าเป็นอย่างไร ส่วนหนี้ในระบบ กำลังมีการเจรจากับสถาบันการเงิน

3. เรื่องที่ดินทำกิน ขอดถามผู้ว่าฯ หรือใครตอบให้ผมทราบได้บ้าง คือมีคนบอกผมว่า ขณะนี้มีชาวบ้านปลูกบ้านอยู่เป็นเวลานาน มากกว่า 5 ปีแล้ว แต่ไม่มีเอกสารสิทธิ และเสนอแนะว่า ถ้าจะให้มีการสำรวจแล้วออกเอกสารชั่วคราวให้เขา แล้วจึงไปออกเอกสารถาวรให้อีกที จะทำให้เขามีความรู้สึกรู้ว่ามีความมั่นคง (secure) ขึ้น ผมได้บอกพลเอกชวลิตในฐานะประธานเรื่องที่ดินทราบแล้ว แต่ผมยังไม่เชื่อ ไม่รู้ว่าเป็นข้อเสนอที่ถูกหรือไม่ เพราะมีคนจำนวนเป็นล้านหลังคาเรือนที่มีภาวะอันนี้อยู่

อธิบดีกรมที่ดินชี้แจง

เรื่องนี้ ภารกิจที่กรมที่ดินได้รับมอบหมายคือ ให้นำที่ดินสาธารณะตั้งแต่ 1,000 ไร่ขึ้นไป มาจัดใน 2 รูปแบบ รูปแบบแรกคือถ้าเป็นพื้นที่ซึ่งมีชาวบ้านอยู่แล้ว ก็มาจัดระเบียบ และรูปแบบที่สอง แปลงที่ว่างเปล่า ก็นำมาจัดให้ชาวบ้าน โดยสอดคล้องกับนโยบายในการแก้ปัญหาความยากจน และสังคมแบบบูรณะด้วย

ขณะนี้กระทรวงมหาดไทย โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ได้ออกระเบียบว่า ด้วยการอนุญาตให้ราษฎรอยู่ในที่สาธารณะ สามารถเข้าไปทำมาหากินได้ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ประการแรกคือ ต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนคนจน ประการที่สองเขาต้องยอมรับเงื่อนไขว่าที่ตรงนี้เป็นที่หลวง ที่สาธารณะ จะถือสิทธิไม่ได้ โดยให้อยู่ได้ครั้งละ 5 ปี เป็นการให้อนุญาตชั่วคราว ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา

นายกรัฐมนตรี

อันนี้เป็นมาตรการชั่วคราว ถ้าบอกอนุญาตชั่วคราวน่าจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจ เพราะขณะนี้ประชาชนเกิดความไม่คอยมั่นใจ (secure)

อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง ชี้แจง

ปัญหาราษฎรบุกรุกที่ดินขณะนี้ มีทั้งที่สาธารณะ ที่หลวงหวงห้าม ที่ของกรมธนารักษ์ ที่สปก. ที่สิทธิทำกิน และที่ป่าสงวน ซึ่งขณะนี้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยได้มีคำสั่งให้กรมโยธาธิการฯ เป็นเจ้าภาพ จัดประชุมร่วมกับหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมธนารักษ์ กรมอุทยาน ฯลฯ

เพื่อที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ผู้ที่บุกรุกอยู่แล้ว และไม่มีทางที่จะได้เอกสารสิทธิ ก็จะทำเป็นเรื่องให้เช่า

นายกรัฐมนตรี

ส่วนกลางควรจะประชุมกัน หาแนวทางที่กฎหมายรับได้ แล้วทำเป็น Guideline ส่งไปให้จังหวัดดำเนินการเองก่อน ไม่ใช่จังหวัดต้องทำเอง อาจจะต้องจ้าง เช่น จ้างสถาบันการศึกษาต่างๆ ดำเนินการตรวจให้หมด แล้วจังหวัดนำมาจัดใหม่ เมื่อจัดระเบียบลงตัวแล้ว อาจมีจังหวัดที่มีส่วนเกินกับที่มีส่วนเหลือ ที่มีส่วนเกินคือมีคนต้องการที่ดินที่ควรจะให้ตามสิทธิ์เกินจำนวนที่ดินที่มีส่วนจังหวัดที่เหลือคือเมื่อจัดที่ให้คนที่ต้องการแล้ว ยังมีที่สาธารณะเหลืออยู่ เพียงพอที่จะจัดสรรได้ ถ้าเป็นจังหวัดใกล้เคียงกันก็เอาคนใกล้เคียงลงมาอยู่ท่าอย่างนี้ มันจะค่อยๆ ลงตัว แต่ว่าต้องใช้เวลาและเริ่มจากการจัดสิ่งที่มีอยู่ก่อน

สมมุติบางแปลงซึ่งราษฎรบุกรุกอยู่ เป็นแปลงหวงห้าม ยังให้ไม่ได้ แต่แปลงอื่นควรจะให้ได้ โดยจำนวนพื้นที่อาจขยับลง แต่ถ้ามีเอกสารสิทธิ์ เขาก็ขอบคุณ เขาเต็มใจทั้งนั้น แต่ไม่ใช่ขยับลงมาแล้วยังไม่ได้อะไร ก็ทะเลาะกันอีก วันนี้จัดเสียเลยที่เดี๋ยวน่าจะได้

ผมจะขอประชุมกับทีมเรื่องที่ดินอีกรอบ เพื่อจะได้มีแนวทางให้รวดเร็ว ผมเป็นนักมวยที่ไม่ชอบรำมวย ชอบชกเลย

ปัญหาธนาคารมองเห็นออกระบบเหมือนลูกค้าทั่วไป

ผู้ว่าฯ นครสวรรค์ (นายพีรพล ไตรทศาวีทย์) เสนอ

เรื่องการปรับหนี้ออกระบบให้เข้ามาในระบบ หลังจากทีกระบวนการณ์จบไปแล้วสักระยะหนึ่ง เราพบว่าจากจำนวน 5,000 กว่าราย ธนาคารอนุมัติไปเพียง 1,000 กว่าราย เราจึงได้เชิญผู้จัดการทุกสาขามาพบกับนายอำเภอ นำข้อมูลมาตรวจสอบ เพื่อให้ทราบว่าติดขัดอะไร ปรากฏว่าธนาคารยังไม่กล้าปล่อยไป เพราะมองว่ากลุ่มที่เหลือไม่มีรายได้ที่จะกลับมาใช้หนี้เลย เราจึงหาทางที่จะต่อโครงการของเรา โดยขอว่าอีก 4,000 รายที่เหลืออยู่นี้ ขอให้ธนาคารช่วยแบ่งระดับลูกหนี้ ว่าที่ปรี่มๆ ที่ธนาคารก็อดใจแต่พอจะให้ก็ได้ มีใครบ้าง แล้วนำข้อมูลมาปรึกษาร่วมกับนายอำเภอ เราจะขอให้กองทุนหมู่บ้านกับ อบต. ช่วยตั้งกองทุนหมุนเวียนเตรียมรับ ถ้าธนาคารให้เงินกู้ เราก็จะต่ออาชีพให้เขาไปทำ เพื่อที่จะได้มีเงินมาใช้คืนได้

สิ่งที่เราจะขอฝากธนาคารไว้คือ อย่ามองคนจนเหมือนลูกค้าในตลาด เพราะถ้าประเมินอย่างนี้ไม่มีทางให้กู้ได้เลย

นายกรัฐมนตรี

ผมเข้าใจประเด็นแล้ว ธนาคารที่เราจะให้เปลี่ยนสภาพนั้น บางที่ยังเปลี่ยนไม่ค่อยได้ ธนาคารยังเป็นนิสัยโรงรับจำนำอยู่ คือต้องมีของมาจำนำ ถ้าไม่มีของมาก็จะไม่ให้ เพราะเขาจะยึดไม่ได้จะให้ราย มิตินี้แย มีบางคนเปลี่ยนแล้ว แต่บางคนยังไม่เปลี่ยนมิตินี้

ที่สำคัญ รัฐบาลจะต้องเข้าไปให้หลักประกันบางอย่างเพื่อให้เขากลับคืน เพราะจะเหมือนกับเป็นการได้เสียร่วมกันระหว่างรัฐกับธนาคาร รัฐได้ควักเงินตัวเองและฝากเป็นหนี้ไว้ที่กองทุนฟื้นฟู 1.4 ล้านล้านบาท ตอนช่วงวิกฤตเศรษฐกิจ เงิน 1.4 ล้านล้านบาท ที่ช่วยเหลือเพิ่มทุนให้ธนาคาร ช่วยเหลือ NPL ของบริษัทขนาดใหญ่เยอะมาก แต่นับรายหัวแล้วมีไม่ถึงพัน นับรายหัวมีประมาณพันคน ถ้านับจากเจ้าของบริษัทคือ 1 คน ประมาณไม่เกิน 1,000 คน แต่เรื่องการปรับโครงสร้างหนี้ มีคนมากถึง 4 - 5 ล้านคน วงเงินทั้งหมดอย่างมากที่สุดประมาณ 700,000 ล้านบาทเท่านั้น

วันนี้พวกนี้ได้ clear cut และกองทุนฟื้นฟูต้องใช้หนี้ โดยเอารายได้จากธนาคารแห่งประเทศไทย ผ่อนไป 29 ปี จากวิกฤตเศรษฐกิจที่ผ่านมา และการแก้ไขปัญหาที่ผิดพลาด แก้ปัญหาที่ไม่ฉลาด เราจึงหมดเงินไปเยอะมาก ผมเสียใจจริงๆ

คนจนต้องได้รับการช่วยเหลือ

นายกรัฐมนตรี

ขณะนี้ผมต้องการเงินมาทำรถไฟฟ้ามหานครทุกสาย ทำโรงเรียน ทำสาธารณสุข ทำน้ำ แก้น้ำท่วม น้ำแล้ง ผมจะใช้เงินแค่ 1 ล้านล้านบาทเท่านั้น แต่หนี้ฉลาดน้อย ต้องใช้ไปถึง 1.4 ล้านล้านบาท น่าเสียดาย

ชาวบ้านซึ่งได้รับผลจาก (1) ความล้มเหลวของการพัฒนา คือพัฒนาช้า (2) นโยบายผิดพลาด (3) เขาต้องตกเป็นเบี้ยล่างของฐานสังคมและเศรษฐกิจ เมื่อเศรษฐกิจเคลื่อนเท่าไร เขาก็หนักเท่านั้น วันนี้ถ้าเราจะช่วยอุ้มเขาขึ้นมา โดยใช้เงินแค่นี้ถือว่าน้อยมาก ตอนเลือกตั้งลงคะแนน 1 เสียงเท่ากัน แต่คนพันเสียงใช้เงินถึง 1.4 ล้านล้านบาท เปรียบเทียบกับอีก 4 ล้านเสียงแล้ว เป็นเงินนิดเดียว จี๋เหนียว พอจะจ่ายให้คนจนมีปัญหา แต่จ่ายให้เศรษฐกิจฐานบนนั้นง่ายเหลือเกิน ผมจึงไม่ยอม ดังนั้นวันนี้ต้องแก้ เศรษฐกิจฐานล่างดีเมื่อไร เศรษฐกิจฐานบนก็จะดีเป็นอัตโนมัติอยู่แล้ว

ผู้ว่าฯ อยู่ใกล้ปืนเที่ยงกว่าผม จากนั้นไป ผมต้องเจอผู้ว่าฯ เรื่อยๆ เพราะผมต้องเดินสาย บ่อย มีอะไรก็ให้กล้าพูด เพราะผมฟังทุกเรื่อง และไม่ต้องชม ให้พูดตรงไปตรงมา ไม่ต้อง อารัมภบท โดยธรรมชาติผมไม่ชอบกินของหวาน กาแฟก็ไม่ใส่น้ำตาล เพราะฉะนั้นไม่ต้องห่วง เรื่องชม ไม่ต้องเสียเวลา เดียวนี้ดี ท่านผู้ว่าฯ ตรงไปตรงมากับผม ทำให้ผมเข้าใจอะไรเร็วขึ้น พูด กัน 2 คำก็เข้าใจ เพราะผมอยู่กับปัญหามาก

ขอขอบคุณอีกครั้งและให้กำลังใจที่ทำงานหนัก เดือนตุลาคมอย่าลืมนะครับ หัวदनกต้อง เกลี้ยงทุกจังหวัด ขอขอบคุณครับ.

*****

นโยบายของกระทรวงมหาดไทย ในปี 2548*

โดย นายโกสิน พลกุล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสมาพบท่านผู้บริหารระดับสูงของ
กระทรวงมหาดไทยพร้อมกันทั่วประเทศ อีกครั้งหนึ่งในวันนี้

ผมขอขอบคุณท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงมหาดไทย
รองปลัดกระทรวงมหาดไทย อธิบดี ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย หัวหน้าหน่วยงาน
รัฐวิสาหกิจ ผู้ว่าราชการจังหวัด ที่ปรึกษากระทรวงมหาดไทย และนักปกครอง 10 ที่ได้ทุ่มเททำงาน
ที่ผ่านมา ด้วยความเสียสละและเหน็ดเหนื่อยเป็นอย่างดี

กล่าวได้ว่าภารกิจตามนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย บรรลุเป้าหมายและสม
ความมุ่งหวังของประชาชนโดยรวม โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาเสพติด ปัญหาผู้มีอิทธิพล
โครงการ OTOP การแพร่ระบาดของไข้หวัดนก การแก้ไขปัญหาหนี้สินของประชาชน และการจัด
ระเบียบสังคม ได้รับคำชมเชยจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ว่า “เป็น Amazing มหาดไทย” ที่น่าทึ่ง มีการ
ประสานงาน และการทำงานที่มีประสิทธิภาพยอดเยี่ยม เป็นที่ไว้วางใจและชื่นชมของรัฐบาล หา
หน่วยงานอื่นเปรียบเทียบได้ยาก

วันนี้ ผมจะได้พูดถึงภารกิจของรัฐบาลและกระทรวงมหาดไทย ที่ต้องเร่งรัดดำเนินการ ตาม
ยุทธศาสตร์ชาติ ยุทธศาสตร์กระทรวง ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด/จังหวัด และภารกิจที่ต้องดำเนินการ
เพิ่มเติมตามนโยบายของรัฐบาลในปี 2548 หลายเรื่อง ดังนี้

* กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันดำรงราชานุภาพ เรียบเรียงจากคำกล่าวมอบนโยบายของรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย (นายโกสิน พลกุล) ในการประชุมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัด
ทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2547 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

1. การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ปี 2 5 4 8

วาระการทำงานของรัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎร จะครบ 4 ปี ในวันที่ 5 มกราคม 2548 และจะต้องมีการเลือกตั้งใหม่ ซึ่งในเรื่องนี้ ครม. ได้มีมติเมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2547 ให้รัฐมนตรี ข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐ ถือปฏิบัติตั้งแต่วันที่ 5 พฤศจิกายน 2547 (ก่อนสิ้นสุดวาระของสภา 60 วัน) ว่าไม่ให้บริจาด มอบหรือให้สิ่งของ หรือเงินช่วยเหลือแก่ประชาชน เว้นแต่เป็นเหตุการณ์ฉุกเฉินจำเป็นที่ปรากฏชัดแจ้ง ซึ่งต้องให้การสงเคราะห์ ช่วยเหลือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนอย่างเร่งด่วน เช่น อุบัติเหตุร้ายแรง ภัยธรรมชาติ หรือเป็นกรณีที่เป็นกรณีการปฏิบัติราชการประจำตามระเบียบกฎหมายที่กำหนดไว้อย่างชัดเจน ก็ให้เฉพาะข้าราชการประจำและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเป็นฝ่ายพิจารณาดำเนินการไปได้ ตามกรอบอำนาจหน้าที่ ตามความจำเป็นเหมาะสม

ปัจจุบัน แม้ว่าการเลือกตั้ง ส.ส. จะอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต. แต่กระทรวงมหาดไทยยังคงมีหน้าที่สำคัญในการเลือกตั้ง อยู่หลายประการ คือ

(1) การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้ง จำนวน 400 เขต ในทุกจังหวัด รวมทั้ง กรุงเทพมหานคร

(2) การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อย ทั้งการสำรวจตรวจสอบ การจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับบุคคล การพกพาอาวุธปืน มือปืนรับจ้าง ฯลฯ

(3) การปราบปรามผู้มีอิทธิพล เพื่อไม่ให้ผู้มีอิทธิพลไปบงการหรือสั่งการให้ประชาชนเลือกคนนั้นคนนี้ การเลือกตั้งครั้งนี้ต้องไม่มีใครไปบังคับข่มขู่กดดันประชาชนให้เลือกใคร และต้องไม่มีการทุจริต ชื่อสิทธิขายเสียง

(4) การดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในทุกจังหวัด โดยเฉพาะระหว่างการรวบรวมหีบบัตรเลือกตั้ง และการนับคะแนน

โดยสรุปแล้วการเลือกตั้งครั้งนี้ กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ดูแลให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บริสุทธ์ ยุติธรรม

2. การดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ

ภารกิจที่เป็นวาระแห่งชาติที่กระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัด C E O ต้องรับผิดชอบ สืบเนื่องมาจากปัญหาที่ประเทศเราประสบอยู่ 4 เรื่อง คือปัญหาน้ำมัน ปัญหา ยาเสพติด ปัญหาโรคร้าย และปัญหาโรคไข้หวัดนก

เรายังโชคดีในเรื่องการส่งออก ประกอบกับเรามีศักยภาพในเรื่องที่ตั้งที่เหมาะสม สามารถสร้างความร่วมมือกับประเทศต่างๆ ได้ แรงงานเราก็มีจำนวนมาก คนก็มีการศึกษามากขึ้น ใช้ภาษาต่างประเทศมากขึ้น (ผู้ว่าราชการจังหวัดควรฝึกภาษาอังกฤษให้ชำนาญ จะได้ประโยชน์ในการทำงานมากขึ้น)

ภารกิจตามวาระแห่งชาติหลายเรื่อง กระทรวงมหาดไทยต้องเป็นแกนกลาง ดึงคนมาช่วยกันทำงาน เช่น การแก้ไขปัญหาความยากจน การดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด การตัดไม้ทำลายป่า การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน เป็นต้น

(1) การแก้ปัญหาหนี้สินของประชาชน

ขณะนี้กระทรวงมหาดไทย โดย ศตจ. ทั้ง 75 จังหวัด ได้ดำเนินการให้ลูกหนี้และเจ้าหนี้เข้าสู่ระบบการเจรจาประนอมหนี้ครบถ้วนแล้ว ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทย โอนลูกหนี้ที่เจรจาหนี้ยุติแล้วเข้ามาในระบบสถาบันการเงินของรัฐโดยเร็ว เพราะหากเจ้าหนี้ยังถือโฉนดที่ดินหรือหลักทรัพย์ค้ำประกันของลูกหนี้อยู่ อาจมีปัญหาภายหลังได้

ขั้นตอนต่อไป ศตจ. ต้องป้องกัน มิให้ลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการเจรจาหนี้แล้ว หวนกลับมาเป็นหนี้ในระบบอีก และต้องคอยติดตามสอดส่องดูแลคุ้มครองลูกหนี้ ไม่ให้เกิดการข่มขู่คุกคามจากเจ้าหนี้ที่มีอิทธิพล และต้องเร่งรัดตรณรงค์ให้ประชาชนลดการใช้จ่ายทางสังคมที่ไม่จำเป็น รายจ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตหรือรายได้ รวมทั้งเลิกเล่นการพนันและอบายมุขทุกประเภท

(2) การดำเนินงานโครงการ

O T O P

การดำเนินงานโครงการ OTOP ในปี 2547 ณ วันที่ 25 สิงหาคม 2547 มีมูลค่าการจำหน่ายรวมกว่า 42,000 ล้านบาท สูงกว่าเป้าหมายที่ตั้งไว้ 40,000 ล้านบาท

สำหรับเป้าหมายการจำหน่ายสินค้า OTOP ในปี 2548 ซึ่งตั้งไว้ประมาณ 40,000 ล้านบาท เราต้องดำเนินการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันให้ผู้ประกอบการและชุมชนผู้ผลิตสินค้า ให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล โดยใช้ยุทธศาสตร์การผลิตที่เน้นกระจายการผลิตสินค้า OTOP ไปยังองค์กรและกลุ่มผู้ประกอบการผลิต ที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับสินค้า OTOP ชนิดนั้น และยุทธศาสตร์การตลาดที่เน้นการกระจายสินค้า OTOP และการหาแหล่งตลาดสินค้า ตลอดจนการแข่งขันด้านราคาและคุณภาพของสินค้า

O T O P

ผมมีข้อสังเกตว่า สินค้า OTOP บางตัวต้องยกเลิก เช่น ไวน์ผลไม้ ทำกันหลายแห่งเอาผลไม้พื้นบ้านไปทำไวน์ เสร็จแล้วมีแต่เราดื่มกันเอง คนอื่นเขาไม่รู้จัก น่าจะมีการรวมกลุ่มหรือรวมเป็นอำเภอไปเลย และทำผลผลิตให้มีคุณภาพ

(3) โครงการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชน (SML : Small - Medium - Large)

โครงการนี้ รัฐบาลมุ่งหวังที่จะแก้ปัญหาความยากจนของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยให้ประชาชนมีอำนาจในการจัดการและแก้ปัญหาของตนเอง ทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ เป็นการลดอำนาจรัฐ เพิ่มอำนาจประชาชน

การจัดสรรงบประมาณ จะแบ่งเป็น 3 กลุ่มตามขนาดของแต่ละหมู่บ้าน คือ

- ขนาดใหญ่ (400 ครัวเรือนขึ้นไป) จัดสรรให้ 300,000 บาทต่อปี
- ขนาดกลาง (200 - 400 ครัวเรือน) จัดสรรให้ 250,000 บาทต่อปี
- ขนาดเล็ก (น้อยกว่า 200 ครัวเรือน) จัดสรรให้ 200,000 บาทต่อปี

การดำเนินการแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 ในปี 2547 ดำเนินการอำเภอละ 1 หมู่บ้าน รวม 876 หมู่บ้าน
- ระยะที่ 2 ในปี 2548 ดำเนินการครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชนทั่วประเทศ

การจัดสรรงบประมาณนี้จะไม่กระทบต่อการจัดสรรงบประมาณขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

การตรวจสอบการใช้จ่ายเงินเป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และปลัดตำบล ที่ต้องบูรณาการการทำงานร่วมกัน

(4) การดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด (Roadmap ระยะที่ 4)

คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2547 เห็นชอบให้ดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตส.) ได้กำหนด Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในระยะที่ 4 พ.ศ.2548 แล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด ต้องนำ Roadmap ดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติในรายละเอียด ในรูปของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2 5 4 8

กระทรวงมหาดไทยได้รับมอบหมายให้เป็นแกนกลางในการประสานการดำเนินงานของทุกภาคส่วน ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ร่วมกับสำนักงาน ป.ป.ส. จัดประชุมชี้แจงกรอบแนวทางการดำเนินงานตามแผน Roadmap ระยะที่ 4 ให้แก่ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไปแล้วเมื่อวันที่ 1 กันยายน

2547

(5) การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชัน

การปราบปรามทุจริตคอร์รัปชันเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาลนี้ โดย ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้เร่งการประกาศนโยบายนี้ จากวันที่ 3 ตุลาคม 2547 มาเป็นวันที่ 30 กันยายน 2547

ในส่วนของกระทรวงมหาดไทย ได้เตรียมการจัดตั้งศูนย์ปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชัน ทั้งระดับกระทรวงและระดับจังหวัด เพื่อดำเนินงานร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไป ขอฝากทุกท่านให้ร่วมกันจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

(6)

การตัดไม้ทำลายป่า

เรื่องการตัดไม้ทำลายป่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญสูงมาก ได้สั่งกำชับว่าพื้นที่ใดที่มีการตัดไม้ทำลายป่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้ จะมาบอกว่ามีการลักลอบตัดไม้กลางป่าลึก ไม่มีหมู่บ้านอยู่ไม่ได้ เพราะเวลาขนไม้ลงมาต้องผ่านคน ผ่านหมู่บ้าน จึงต้องรู้ จะทำเป็นไม่รู้ไม่ได้

จะต้องดำเนินการปราบปรามและมีมาตรการป้องกันให้เกิดผล หากพื้นที่ใดยังมีการลักลอบตัดไม้ ในระดับจังหวัด ผู้ว่าราชการจังหวัดจะต้องรับผิดชอบ และในระดับอำเภอ ให้กำชับนายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ ให้เป็นเจ้าภาพในการแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ในพื้นที่ หากปล่อยปละละเลยให้มีการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าเกิดขึ้น นายอำเภอ ปลัดอำเภอ จะต้องรับผิดชอบเช่นเดียวกัน จึงขอย้ำอีกครั้ง

(7)

การแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สภาพปัญหาความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ คือ ยะลา นราธิวาส และปัตตานี ยังมีการใช้ความรุนแรงอย่างต่อเนื่องกับกลุ่มบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ และบุคคลอื่นๆ ในพื้นที่ เหตุการณ์นี้มาจากสาเหตุหลายประการ คือแนวความคิดของคนบางกลุ่มในเรื่องการแบ่งแยก

ดินแดน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนก็ ก่อให้เกิดปัญหาแก่ประชาชนในพื้นที่ และ ปัญหาในด้านโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อความยากจน การด้อยการศึกษา และการมีคุณภาพ ชีวิตที่ไม่ดีพอ แนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวจึงต้องต่อสู้ในสิ่งที่เป็นจุดแข็งของเรา อย่าสู้ใน สิ่งที่เราอ่อนแอ และอย่าแสดงความหวาดกลัวในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจนเกินเหตุ

3. การบริหารราชการในกระทรวงมหาดไทย

เมื่อเดือนมีนาคมและเมษายนที่ผ่านมา ได้มีการลงนามในคำรับรองการปฏิบัติราชการ ระหว่าง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี กับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และระหว่างรัฐมนตรีว่าการ กระทรวงมหาดไทยกับปลัดกระทรวงมหาดไทย รวมทั้งระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย กับรองปลัดกระทรวงมหาดไทยทั้ง 3 ท่าน เพื่อให้คำรับรองว่าจะมุ่งมั่นปฏิบัติราชการให้เกิดผลดี เกิด ประโยชน์สุขแก่ประชาชน ตามที่ให้คำรับรองไว้

การบริหารราชการในปี 2548 ก็จะมีการกำหนดเป้าหมายและมีการประเมินผลงานตาม ตัวชี้วัด โดยกระทรวงมหาดไทยจะเป็น “ผู้นำการบริหาร และนำบริการไปสู่ประชาชน”

มหาดไทยวันนี้ ไม่เน้นการปกครอง และต้องเปลี่ยนทั้งระบบคิดและการทำงาน

ภารกิจของกระทรวงมหาดไทยในปัจจุบันจะแตกต่างจากอดีตที่เน้นการปกครองเป็นหลัก ต้อง ปรับตัวให้เหมาะสมกับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และที่สำคัญคือความมั่นคง การรักษาความ สงบเรียบร้อย และงานตามนโยบายและแผนงานต่างๆ

มหาดไทยในวันนี้ต้องเปลี่ยนแปลงไป ทั้งระบบคิดและการทำงาน ต้องจัดระบบบริหารให้ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและนโยบายรัฐบาล ใน ส่วนกลางจะมีการจัดตั้งหน่วยงานใหม่ คือสำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการ จังหวัด

จะจัดตั้ง “สำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการจังหวัด”

กระทรวงจะจัดตั้งสำนักงานนี้ขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของ กระทรวงมหาดไทย เสริมสร้างสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของส่วนราชการในสังกัด ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์กระทรวง

สำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยฯ ไม่มีฐานะเป็นกรม แต่มีผู้บังคับบัญชาเรียกว่า “ผู้อำนวยการ” มีฐานะเทียบเท่าอธิบดี มีการจัดแบ่งโครงสร้างเช่นเดียวกับสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ปรับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ อัตรากำลังของหน่วยงานใหม่นี้จะเกลี่ยมาจากหน่วยงานต่างๆ ไม่มีการเพิ่มอัตรากำลังแต่อย่างใด

จะมี

“ซูเปอร์ผู้ตรวจฯ”

นอกจากนี้ ยังมีการปรับปรุงระบบการตรวจราชการของกระทรวงมหาดไทย โดยจำแนกผู้ตรวจราชการกระทรวงฯ ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

* ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ที่รับผิดชอบการตรวจราชการทั่วไปตามอำนาจหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน เน้นที่การตรวจราชการตามเขตพื้นที่ในภาคต่างๆ ควบคู่กับการดูแลปัญหาที่เกิดขึ้นเฉพาะ เช่น ปัญหาน้ำท่วม ปัญหาเหตุการณ์ความไม่สงบ

* ผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย ที่รับผิดชอบการกำกับดูแลยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดโดยตรง เรียกผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทยกลุ่มนี้ว่า “ซูเปอร์ผู้ตรวจ” คือเป็นนักยุทธศาสตร์และนักบริหาร ดูแลปัญหาภาพรวม มีอำนาจหน้าที่สำคัญ คือ

- (1) กำกับดูแลการบริหารราชการของผู้ว่าราชการจังหวัด ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประสานการทำงานร่วมกันของกลุ่มจังหวัด
- (2) สนับสนุนการทำงานตามยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้สามารถดำเนินการตามยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดได้
- (3) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในจังหวัดต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนมีอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการในการบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

ในเบื้องต้นนี้ ซูเปอร์ผู้ตรวจฯ จะมี 5 - 6 คน มีพื้นที่รับผิดชอบเป็นกลุ่มจังหวัด ท่านละประมาณ 3 กลุ่มจังหวัด โดยมี สำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการจังหวัด ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของซูเปอร์ผู้ตรวจ

4.

การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

มีระเบียบสนับสนุน

รัฐบาลกำหนดให้ทุกจังหวัดใช้การบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัด (CEO) มาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 และได้สนับสนุนการบริหารงานแบบนี้อย่างต่อเนื่องและจริงจัง โดยให้มีรองนายกรัฐมนตรีกำกับติดตามการปฏิบัติราชการ มีการออกระเบียบกำหนดแนวทางการดำเนินงาน เพื่อสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ รวม 3 ฉบับ คือ (1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ.2546 (2) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการมอบอำนาจ พ.ศ.2546 และ (3) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณ พ.ศ. 2 5 4 6

มีงบประมาณสนับสนุน

นอกจากนั้น กรม. ได้อนุมัติงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดประมาณ 2,250 ล้านบาท และได้อนุมัติงบประมาณงบกลาง เพื่อเป็นงบบริหารจัดการของผู้ว่าราชการจังหวัด C E O จังหวัดละ 20 ล้านบาท

สำหรับในปี 2548 รัฐบาลจะจัดสรรงบให้จังหวัดในวงเงิน 1,550 ล้านบาท หลักเกณฑ์การจัดสรรคือ ในเบื้องต้นจะจัดสรรให้เท่ากันทุกจังหวัด จังหวัดละ 10 ล้านบาท รวม 750 ล้านบาท และจะพิจารณาจัดสรรเพิ่มเติมให้อีกจำนวน 800 ล้านบาท ตามเกณฑ์จำนวนประชากรและจีพีพีของจังหวัด

โครงการใดไปไม่ได้

ให้ยุติ

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ลงมือดำเนินงานแล้ว โครงการใดที่ท่านเห็นว่าทำท่าจะไปไม่รอด ขอให้หยุด อย่าฝืนทำต่อ ไม่ถือเป็นความผิดพลาด ท่านนายกฯ เคยกล่าวว่าจะชมเชยด้วยซ้ำที่ช่วยรักษางบประมาณไม่ให้สูญเปล่า

ส่วนในเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณ

ต่อไปจะไม่ให้มีการกั้นเงินเหลือจ่ายแล้ว

5.

งานบริการประชาชน

ปัจจุบัน กระทรวงมหาดไทยได้ให้บริการประชาชนในด้านต่างๆ ตามภารกิจหน้าที่ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ซึ่งโดยรวมแล้วจะมี 3 เรื่อง

ใหญ่ คือ การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชน การอำนวยความสะดวก และการให้บริการต่างๆ ตามระเบียบกฎหมาย

(1) การช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อน ให้ประชาชน : นำท่วม และภัยแล้ง

ขณะนี้ มีการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนในเรื่องอุทกภัย ซึ่งมักเกิดขึ้นทุกช่วงฤดูฝน จนเป็นภารกิจประจำ จึงขอฝากให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการในเชิงรุก เตรียมการป้องกันและช่วยเหลือ โดยเข้าถึงพื้นที่และตัวบุคคลกลุ่มเป้าหมายก่อน และเมื่อเกิดความเดือดร้อนก็ต้องช่วยเหลือด้วยความรวดเร็วทั่วถึง

โดยเฉพาะผู้ว่าราชการจังหวัดตามลุ่มน้ำสายต่างๆ นอกจากการป้องกันแก้ไขในแต่ละจังหวัดแล้ว ให้ร่วมกันเตรียมการ ในภาพรวมทั้งลุ่มน้ำด้วย

ปัญหาภัยแล้งก็เช่นกัน ปีนี้จะแล้งเท่ากับปีที่แล้ว ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเตรียมการแก้ไขตั้งแต่ตอนนี้ เช่น จะทำฝนเทียมก็ต้องรีบทำในช่วงที่มีเมฆ

(2) การอำนวยความสะดวก : ยึดกฎหมายเป็นหลัก และใช้ดุลพินิจอย่างเหมาะสม

พวกเราในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย ต้องยึดความยุติธรรมตามกฎหมายก่อน ความยุติธรรมมองได้ 2 แง่ใหญ่ๆ คือ ความยุติธรรมตามกฎหมาย และความยุติธรรมตามความเป็นจริง ซึ่งขึ้นกับหลายปัจจัย เช่น เศรษฐกิจ พื้นฐานทางสังคม ฯลฯ

การอำนวยความสะดวกต้องยึดหลักกฎหมาย โดยมีความยืดหยุ่นใช้ดุลพินิจและสติปัญญาที่เหมาะสมตามสถานการณ์ ซึ่งการใช้ดุลพินิจนั้น จะมีทั้งกรณีที่ไม่สามารถใช้ดุลพินิจได้ เพราะกฎหมายวางหลักไว้ตายตัว ไม่เปิดโอกาสให้ใช้ดุลพินิจ กรณีที่ใช้ดุลพินิจได้ตามที่กฎหมายให้ขอบเขตไว้ และมีทางเลือกหลายทาง และกรณีที่พิจารณาได้ตามความเหมาะสม โดยกฎหมายไม่ได้กำหนดขอบเขตไว้ให้ การใช้ดุลพินิจอย่างนี้ ต้องเป็นไปด้วยความถูกต้องเหมาะสมกับบุคคล เวลา และสถานที่ จึงจะอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนได้

(3) การให้บริการต่าง ๆ ตามระเบียบกฎหมาย

งานให้บริการแก่ประชาชนตามระเบียบกฎหมายที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการอยู่ เช่น การจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ในปี 2548 จะจัดทำบัตร SMART CARD ให้ทั่วถึง) งาน

ทะเบียนราษฎร งานเกี่ยวกับที่ดิน เป็นต้น การให้บริการในลักษณะนี้ ผู้ให้บริการจะต้องมี Service Mind คือรักการให้บริการ ช่วยเหลือดูแล มีการจัดระบบ One -Stop Service เพื่อให้บริการแล้วเสร็จในที่เดียวกันและในเวลาเดียวกัน

กล่าวโดยสรุป งานบริการเหล่านี้ต้องให้ประชาชนที่มารับบริการเกิดความสะดวกรวดเร็ว มีความพึงพอใจ จึงจะส่งผลต่อภาพลักษณ์ของกระทรวงมหาดไทยว่าเป็นกระทรวงที่นำบริการสู่ประชาชน ให้ประชาชนมีความสุข

ทั้งหมดนี้ก็เป็นไปตามแนวพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ คือ เข้าใจ ปัญหา เข้าถึงประชาชน และพัฒนา

*****

นโยบายการปฏิบัติราชการของกระทรวงมหาดไทย*

โดย นายประชา มาตินนท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย

วันนี้เป็นโอกาสที่ได้มาพบปะกับท่านทั้งหลายอย่างพร้อมเพรียงกันในวันนี้ ในระยะเวลา 2 ปี ผมก็ได้มีโอกาสไปเยี่ยมเยือนท่านที่จังหวัด แต่ก็ในแต่ละจังหวัด แต่ครั้งนี้รู้สึกว่ามีที่นี้พร้อมหน้ากัน

ถือโอกาสนี้ฝากงานบางส่วน ผมจะไม่ใช้เวลาของท่านนานนัก เนื่องจากท่านรัฐมนตรีได้มอบนโยบายของกระทรวงรวมทั้งข้อแนะนำต่างๆ ให้แก่ท่าน ก็จะขอเพียงแต่เน้นโอกาสนี้

ขอบคุณทุกท่านที่ร่วมมือร่วมใจปฏิบัติภารกิจ

ขอบคุณทุกท่าน ในช่วง 2 ปีได้รับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติภารกิจทุกอย่างได้ดี ทำให้งานต่าง ๆ ที่ผมกำกับและรับผิดชอบอยู่ บรรลุผลสำเร็จ เช่น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ OTOP หรือ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ การประสานงานฝ่ายปกครองระเบียบของสังคม รวมทั้งโครงการต่างๆ เช่น โครงการรวมพลังชาวไทยร่วมใจจัดระเบียบสังคม และการกระจายอำนาจของท้องถิ่น

นโยบายสำคัญของรัฐบาลที่ต้องสานต่อ

สำหรับในปีงบประมาณในปี 2548 จึงใคร่ขอฝากท่านทั้งหลาย โดยเฉพาะท่านผู้ว่าราชการจังหวัด

ประการแรก คือนโยบายจัดระเบียบสังคม ซึ่งถือว่าเป็นนโยบายสำคัญของรัฐบาล เกี่ยวข้องกับการรักษาความสงบ ความเรียบร้อย และจิตสำนึกดีของสังคม ก็ต้องยอมรับว่านับตั้งแต่ได้ดำเนินการมาในช่วง 2 ปี ต้องยอมรับด้วยความจริงใจและปลาบปลื้มในความสามารถ

* กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันดำรงราชานุภาพ เรียบเรียงจากการมอบแนวทางปฏิบัติราชการของรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ในการประชุมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2547 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

ของชาวมหาชนไทย ที่ได้ทุ่มเทและน่านโยบายไปปฏิบัติอย่างจริงจัง ซึ่งต้องขอชมเชยและขอบคุณทุกท่าน ผลของการดำเนินนโยบายของสังคมทำให้ปรากฏผลงานที่เป็นรูปธรรมที่แท้จริงและก็ได้สร้างมาตรฐานใหม่ต่าง ๆ ให้กับสังคมไทย อาทิเช่น ผลงานการปรับปรุงแก้ไขพระราชบัญญัติที่บังคับใช้มานานและไม่ทันสมัย ไม่เหมาะกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน

กระทรวงมหาดไทยได้มีการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว และได้มีการปรับปรุงใหม่อยู่หลายประการ แต่จะฝากท่านผู้ว่า ๆ ทั้งหลายว่าในขณะที่จากที่ได้ดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวแล้ว ถึงแม้ว่าเราจะมีการแก้ไขพระราชบัญญัตินี้ก็มีการครอบคลุมสถานการณ์เพิ่มมากขึ้น ในการนี้เท่าที่ได้ตรวจสอบดูก็พบว่า ผู้ที่ประกอบกิจการสถานบริการ ยังพยายามที่จะใช้ช่องโหว่ของกฎหมาย หลีกเลี่ยงการปฏิบัติ มีการฝ่าฝืนกฎหมายอยู่ตลอดเวลา

จึงใคร่ขอเน้นย้ำท่านผู้ว่า ๆ กรุณาเข้มงวดและกวดขันสถานบริการที่ฝ่าฝืนกฎหมายอย่างจริงจัง และเข้มข้นต่อไป

ประการที่สอง คือกรมการพัฒนาชุมชนซึ่งเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมและให้ความรู้แก่ชุมชนในระดับรากหญ้า ซึ่งที่ผ่านมาผลงานค่อนข้างจะเด่นชัด และเป็นทีที่กล่าวขวัญของคนโดยทั่วไปก็คือ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ OTOP ในขณะนี้ก็เป็นคำตอบของการคัดสรรผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล 1 ผลิตภัณฑ์ ก็ขอให้ท่านผู้ว่าฯช่วยติดตามเรื่องการคัดสรรนี้ให้ได้สินค้าที่มีระดับและเราจะได้สินค้าที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานที่ได้นำไปผ่านการคัดสรรทั่วประเทศนี้มาแสดงใน OTOP CITY ซึ่งจะมีการจัดที่อิมแพ็คในปลายปีนี้

ประการสุดท้าย คือเรื่องการปกครองท้องถิ่น ซึ่งท่านรัฐมนตรีได้กล่าวไปข้างพอสมควรว่า การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมีความสำคัญยิ่ง ทั้งในมิติของการพัฒนาการเมืองในระบอบประชาธิปไตย และในมิติทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ซึ่งที่ผ่านมากระทรวงมหาดไทยมีการดำเนินการหลายประการที่ทำให้การปกครองท้องถิ่นของไทยเรามีความเจริญก้าวหน้ามาก ที่ได้ดำเนินการผ่านมาในส่วนของการปกครองส่วนท้องถิ่น มีการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่ให้ผู้บริหารท้องถิ่นมาจากการเลือกตั้งโดยตรง

การเร่งรัดถ่ายโอนภารกิจ

การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นเรื่องที่รัฐบาลชุดนี้ให้ความสำคัญ และได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องโดยตลอด โดยเฉพาะใน 2 เรื่อง ที่จะฝากกับผู้ว่าราชการจังหวัดคือการเร่งรัดถ่ายโอนภารกิจให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งที่ผ่านมาภารกิจที่จะต้องถ่ายโอนมีจำนวน

ทั้งสิ้น 245 ภารกิจ ขณะนี้ได้มีการถ่ายโอนภารกิจไปส่วนราชการต่าง ๆ แล้ว ถึง 174 ภารกิจ ในส่วนที่เหลือหวังว่าคงจะมีการถ่ายโอนในอนาคตต่อไป ขอให้ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดช่วยติดตามเรื่องเหล่านี้ด้วย

การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชัน

การแก้ไขปัญหาทุจริตคอร์รัปชันในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท่านรัฐมนตรีว่าการฯ ได้มีการเกริ่นไปพอสมควรแล้ว เรื่องนี้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ยึดเป็นนโยบายสำคัญ และได้มีการดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในขณะนี้ได้มีการกำหนดมาตรการและแนวทางปฏิบัติในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้มีการวางมาตรการหลายมาตรการ เช่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนพัฒนาโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม และใช้แผนพัฒนาดังกล่าวเป็นหลักในการจัดทำงบประมาณ มีการกำหนดมาตรการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแสดงราคากลางของการจัดซื้อจัดจ้าง และคำนวณราคาตามประกาศของกระทรวงพาณิชย์ และมาตรฐานครุภัณฑ์ของสำนักงบประมาณ มีการวางมาตรการตรวจสอบประกวดราคาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขอให้ท่านผู้ว่าฯ ทั้งหลาย และท่านนายอำเภอช่วยติดตามตรวจสอบถ้าหากพบสิ่งใดไม่ถูกต้อง ขอให้ช่วยดำเนินการแก้ไขหรือยกเลิกประกวดราคาดังกล่าว การใช้สถานที่ดังกล่าวในการประกวดราคา ซึ่งเท่าที่ผ่านมาได้มีการดำเนินการมากพอสมควร แต่อาจเน้นว่าให้เป็นสถานที่ดังกล่าวจริง ๆ และใช้สถานที่ดังกล่าวเป็นศูนย์กลางรวมข้อมูลของการจัดการประกวดราคา

ในกรณีที่มีการร้องเรียนเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างต่าง ๆ สิ่งที่คุณว่า ๆ ควรจะดำเนินการ คือ ดำเนินการตรวจสอบและดำเนินการให้แล้วเสร็จยุติภายในเวลา 30 วัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องจะได้ดำเนินการแก้ไข และนำงบประมาณที่ได้รับไปดำเนินการเพื่อสร้างประโยชน์ให้แก่ท้องถิ่นนั้นต่อไป

โครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

อีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น คือโครงการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ใน 3 จังหวัดคือ อุดรดิตต์ แพร่ และน่าน ขณะนี้มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่อยู่ในความดูแลประมาณ 16,000 แห่ง และมีเด็กที่อยู่ในความดูแลของศูนย์ต่าง ๆ เหล่านี้ ประมาณ 700,000 คน ในปัจจุบันพ่อแม่ส่วนใหญ่ที่อยู่ในชนบท ได้มีการฝากลูกหลานระดับอายุตั้งแต่ 1-5 ขวบให้อยู่ในความดูแลของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้

จากที่ได้ไปตรวจมา ศูนย์ ฯ ต่าง ๆ นี้ได้รับการดูแลโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ อบต. ส่วนใหญ่ก็เป็นของ อบต. ที่ให้ความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาคน ดังนั้นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต่าง ๆ นี้ก็จะได้รับการดูแล ส่วนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือ อบต. ใครไม่สนใจในการพัฒนาคนแล้ว จะพบว่าเป็นศูนย์ ฯ ที่ไม่ได้รับการดูแลอย่างจริงจัง เป็นไปตามมีตามเกิด จึงคิดว่าเด็กเล็กต่อไปในอนาคตจะมีปัญหา ดังนั้นกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้มีการจัดสรรงบประมาณและทำโครงการที่จะพัฒนาศูนย์เด็กเล็กทั่วประเทศ ซึ่งในปีงบประมาณ 2548 ได้งบประมาณจำนวนหนึ่งเพื่อที่จะดำเนินการและจะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา 5 ปี ซึ่งศูนย์ ฯ จำนวนถึง 16,000 แห่งนี้ได้รับการปรับปรุงคุณภาพและมาตรฐานให้สมกับที่จะเป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างแท้จริง

ขอฝากดูแลนโยบายต่าง ๆ ในส่วนที่ผมกำกับดูแลให้อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทุก ๆ ท่านด้วย ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ผมได้รับความสนับสนุนและร่วมมือจากทุกท่านด้วยดีตลอดมา และคาดว่าในอนาคตคงจะได้รับความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานปฏิบัติการกิจที่ได้รับมอบหมายด้วยดีต่อไป

ขอถือโอกาสนี้เรียนยืนยันกับทุกท่าน และเรียนยืนยันกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยว่า ในส่วนตัวแล้วพร้อมที่จะทำงานร่วมกับทุก ๆ ท่านด้วยความจริงใจและพร้อมที่จะยื่นเคียงข้างท่านตลอดเวลา หากมีปัญหาอุปสรรคใดที่ผมโดยเฉพาะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจะสนับสนุนในการปฏิบัติในหน้าที่หรือภารกิจของท่าน ผมยินดีที่จะให้ความร่วมมือและเต็มใจที่จะให้ความสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน

ขอบคุณครับ.

*****

แนวทางการปฏิบัติราชการของกระทรวงมหาดไทย ปี 2548*

โดย นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช ปลัดกระทรวงมหาดไทย

แนวทางการปฏิบัติราชการของกระทรวงมหาดไทย ปี 2548

วันนี้ได้มีโอกาสพบกับพวกเราอีกครั้ง คงจะได้พูดคุยกันในเรื่องต่าง ๆ อันเป็นแนวทางการปฏิบัติราชการของกระทรวงมหาดไทย ปี 2548 เมื่อเช้านี้ทุกท่านคงได้รับทราบนโยบายและแนวทางปฏิบัติราชการจากท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทยแล้ว สำหรับตัวผมเองคงให้แนวทางการปฏิบัติราชการในเรื่องสำคัญ ๆ ที่กระทรวงมหาดไทยได้รับมอบหมายจากรัฐบาล ซึ่งมีทั้งงานที่เป็นวาระแห่งชาติ และงานในภารกิจของกระทรวงมหาดไทย

ผมต้องขอบคุณทุกท่านไว้เป็นโอกาสแรกที่ได้ช่วยกันทำงานในรอบปีที่แล้ว ทำให้งานของกระทรวงมหาดไทยได้รับการยอมรับและได้รับการพูดในสิ่งที่เป็นมงคลต่อข้าราชการของเรา จากผู้หลักผู้ใหญ่ตั้งแต่หัวหน้ารัฐบาล เป็นต้นมา ทำให้มีชื่อเสียงเกียรติยศ และเป็นที่ยอมรับ จึงถือโอกาสนี้ขอบพระคุณ ซึ่งความดีนั้นจะต้องทำอย่างต่อเนื่อง เพราะการที่จะได้อะไรมานั้นจะเหนื่อย เพราะฉะนั้นการรักษาไว้ก็จะต้องเหนื่อยอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกัน และต้องขอแสดงความยินดีกับผู้ว่าราชการจังหวัดใหม่ รวมทั้งท่านผู้ตรวจราชการกระทรวงไว้ ณ โอกาสนี้

ฯลฯ นายกรัฐมนตรีได้กล่าวชื่นชมพวกเราในเรื่องของสงครามยาเสพติด ว่าเป็นมนุษย์พันธุ์พิเศษ ซึ่งคงอยู่ในใจพวกเราตลอดว่าจะทำอะไรอย่างรวดเร็ว ตั้งแต่เรื่องที่เป็นวาระแห่งชาติ เรื่องใหญ่ ๆ และท่านได้ทำลึกลงไปถึงระดับหมู่บ้านและชุมชน ได้อย่างรวดเร็ว ในส่วนที่เกี่ยวกับสงครามกับความยากจนนั้น ก็เป็น **อเมซิงมหาดไทย คนมหาดไทยเป็นคนที่ฝีมือ คนมหาดไทยเป็นคนรักษาวินัย ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีงาม การเคารพต่อผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นวัฒนธรรมที่ดีงามและยึดมั่นตลอดไป เป็นคนอดทนอดกลั้น ทำงานไม่มีเงื่อนไขเวลาไม่มีเงินก็ทำได้และรวดเร็ว** เมื่อฟัง

---

* กลุ่มงานวิจัยและพัฒนา สถาบันดำรงราชานุภาพ เรียบเรียงจากการมอบแนวทางปฏิบัติราชการของปลัดกระทรวงมหาดไทย ในการประชุมผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงมหาดไทยและผู้ว่าราชการจังหวัดทั่วประเทศ เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2547 ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร

แล้วก็มีความรู้สึกชื่นใจแต่ก็จะมีสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ ที่มีเสียงกระทบเข้ามาบ้างก็ขอฝากไว้ กรณีผู้ว่าราชการจังหวัดบางท่านยังมีลักษณะของการเป็นผู้นำที่อาจจะยังติดที่จะดู ๆ อยู่ หรือว่าการใช้อำนาจบางอย่างอยู่ คงจะมีอยู่บางส่วนขอเรียนในภาพรวม และการขอความเห็นใจความชอบขอฝากว่า ขณะนี้เรามีงบประมาณการ มีผู้ว่า ๆ เป็นประธาน มีส่วนราชการอื่น ๆ มีภาคเอกชน และสำนักงานจังหวัดเป็นกรรมการในเรื่องบริหารงานบุคคล ในการขอความเห็นใจความชอบควรให้กระจายและเป็นธรรม ซึ่งถ้าได้ดูที่ความสามารถจริง ๆ ก็คงไม่มีปัญหา แต่ถ้าเศษทั้งหมดเรารับมาแล้วไม่ได้เปรียบเทียบกับความสามารถแล้ว ก็อาจจะมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ได้

สิ่งที่อยากจะเรียนกับพวกเรา เรื่องภารกิจของกระทรวงมหาดไทย โดยเฉพาะงานที่เป็นวาระแห่งชาติ ซึ่งในปี 2548 มีงานสำคัญ ๆ ที่พวกเราต้องเร่งดำเนินการ ดังนี้

การดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ กระทรวงมหาดไทย

จากบทบาทและภารกิจของกระทรวงมหาดไทยในการรักษาความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย รวมทั้งงานตามนโยบายที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ เราจึงต้องจัดระบบบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ โดยในส่วนกลาง ปี 2548 นี้ ได้จัดตั้งสำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการจังหวัด รวมทั้งปรับปรุงระบบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย

1. สำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการจังหวัด ทำหน้าที่กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของกระทรวงมหาดไทย เสริมสร้างสนับสนุนการวางแผนยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด และติดตามประเมินผลส่วนราชการในสังกัดให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์กระทรวง สำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยฯ ไม่มีฐานะเป็นกรมแต่มีผู้บังคับบัญชาเรียกว่า “ผู้อำนวยการ” ฐานะเทียบเท่าอธิบดี มีการจัดแบ่งโครงสร้างเช่นเดียวกับสำนักงาน ก.พ.ร. เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ปรับเปลี่ยนหน้าที่กันได้ โดยมีส่วนราชการอยู่ 5 ส่วน คือ สำนักงานบริหารงานทั่วไป ภารกิจยุทธศาสตร์การพัฒนามหาดไทย ภารกิจยุทธศาสตร์การบริหารราชการจังหวัด ภารกิจสนับสนุนการบริหารราชการจังหวัด และกลุ่มงานวิจัยและพัฒนา อัตรากำลังของหน่วยงานนี้ จะใช้การเกลี่ยกำลังจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยไม่มีการเพิ่มอัตรากำลังแต่อย่างใด

2. ปรับปรุงระบบการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงมหาดไทย โดยจำแนก ผต.มท. ออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

(1) ผต.มท.ที่รับผิดชอบการตรวจราชการทั่วไป ตามอำนาจหน้าที่ที่ปฏิบัติอยู่ในปัจจุบัน

(2) ผต.มท.ที่รับผิดชอบในการกำกับ ดูแลยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด โดยตรง ซึ่งเรียก ผต.มท. กลุ่มนี้ว่า “ซูปเปอร์ผู้ตรวจ” ซึ่งมีอำนาจหน้าที่สำคัญคือ

(2.1) กำกับดูแลการบริหารราชการของ ผวจ. ให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ของจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ประสานการทำงานร่วมกันของกลุ่มจังหวัด

(2.2) สนับสนุนการทำงานตามยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดให้สามารถดำเนินการเป็นไปตามยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

(2.3) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลในจังหวัดต่อ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตลอดจนมีอำนาจในการวินิจฉัยสั่งการ ในการบริหารจัดการตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด

นอกจากนี้ ซูปเปอร์ผู้ตรวจ จะมีบทบาทอีกประการหนึ่ง คือ เป็นบอร์ดในคณะกรรมการกำกับยุทธศาสตร์การบริหารจังหวัด ซึ่งจะทำหน้าที่เสนอแนะ กั่นกรอง ยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัด ต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ก่อนที่จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดที่มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และคณะกรรมการสนับสนุนระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ (กศจ.) ซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นประธานพิจารณาต่อไป

ในเบื้องต้นนี้ ซูปเปอร์ผู้ตรวจจะมี 6 คน ซึ่งรับผิดชอบ 6 เขตใหญ่ โดยมี นายฉัตรวัตร กุลละวณิชย์ เป็นหัวหน้าซูปเปอร์ผู้ตรวจ รับผิดชอบภาคตะวันออก นายปริญญา อุดมทรัพย์ รับผิดชอบภาคใต้ เป็นรองหัวหน้าซูปเปอร์ผู้ตรวจ นายวรสิทธิ์ โรจนพานิช เป็นซูปเปอร์ผู้ตรวจ รับผิดชอบภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน นายสุรพล ภาษิตนิรันดร์ เป็นซูปเปอร์ผู้ตรวจ รับผิดชอบภาคเหนือ นายเชนทร์ วิวัฒน์บรรวงศ์ เป็นซูปเปอร์ผู้ตรวจ รับผิดชอบภาคกลาง และนายวิทยา พิณทะแพทย์ เป็นซูปเปอร์ผู้ตรวจ รับผิดชอบภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง โดยมีสำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการจังหวัดทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของซูปเปอร์ผู้ตรวจ

จากโครงสร้างของสำนักงานยุทธศาสตร์มหาดไทยและการบริหารราชการจังหวัดที่จะตั้งขึ้นนี้ จะทำให้มีรูปร่างหน้าตาที่ดูแล้วเข้มแข็งขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็จะสอดคล้องกับการมีซูปเปอร์ผู้ตรวจ ซึ่งจะรับผิดชอบยุทธศาสตร์ในส่วนนี้ด้วย

การบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ

รัฐบาลกำหนดให้ทุกจังหวัดใช้การบริหารงานแบบบูรณาการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้บริหารสูงสุดของจังหวัด (CEO) มาตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2546 และได้สนับสนุนการบริหารงานนี้อย่างต่อเนื่องและทুমเท โดยให้มีรองนายกรัฐมนตรีกำกับติดตามการปฏิบัติราชการ ออกระเบียบ กำหนดแนวทางการดำเนินงานเพื่อสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ 3 ฉบับ คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2546 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยระบบการมอบอำนาจ พ.ศ. 2546 และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการบริหารงบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ พ.ศ. 2546 ให้ความเห็นชอบและอนุมัติงบประมาณตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัด/กลุ่มจังหวัดประมาณ 2,250 ล้านบาท ซึ่งบางอย่างอาจจะเข้าไปบ้าง เราคงไม่ได้หวังแต่ให้มอบอำนาจ แต่ขณะเดียวกันเราก็ได้มีการพัฒนาคนของเราควบคู่กันไปเพื่อจะได้สอดรับกัน เพื่อที่จะได้สร้างความยอมรับ ความศรัทธาในการทำงาน

เรื่องการแต่งตั้งโยกย้ายผู้กำกับฯ ในการประชุมคณะกรรมการสนับสนุนจังหวัดแบบบูรณาการ ได้มีการหารือในเรื่องดังกล่าวซึ่งเป็นเรื่องของกฎหมาย ท่านนายกฯ ได้มอบให้ท่านชิดชัยฯ ไปดูในส่วนนี้ที่จะเปิดช่องว่างอย่างไรให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด และในขณะเดียวกันกระทรวงมหาดไทยได้มีการมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถสับเปลี่ยนหมุนเวียนนายอำเภอได้ ในส่วนของกระทรวง ทบวง กรม มีการมอบอำนาจน้อยมาก แต่สำหรับภูมิภาคมอบอำนาจให้เกือบ 100 % เว้นแต่ที่เป็นส่วนกลางอีกเล็กน้อย

ทั้งนี้กระทรวงมหาดไทยได้ตั้งคณะทำงานขึ้นดำเนินการในเรื่องนี้ และเชิญกระทรวงต่าง ๆ ร่วมหารือถึงแนวทางในการที่จะมอบอะไร อย่างไร ให้ละเอียดถี่ถ้วน เพื่อให้เกิดความสบายใจทั้งในส่วนที่เขาจะมอบให้เรา กล่าวโดยสรุปรัฐบาลได้ให้เครื่องมือในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการพร้อมหมดแล้ว คือ การมอบอำนาจงบประมาณ และแผนยุทธศาสตร์ ดังนั้น ในปี 2548 คงต้องเพิ่มความเข้มข้นในการบริหารงานจังหวัดแบบบูรณาการ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนมากยิ่งขึ้น ดังนี้

1. ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้ภาวะผู้นำ (Leadership) อย่างเต็มที่ โดยเน้นกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนและทุกภาคที่เกี่ยวข้อง ใช้ฐานข้อมูล (Database) เป็นองค์ประกอบสำคัญในการตัดสินใจต่าง ๆ
2. จัดตั้ง Staff ที่เป็นนักวิชาการ นายกรัฐมนตรีต้องการให้ผู้ว่าราชการจังหวัด จัดตั้ง Staff ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง โดยให้ประสานงานกับอาจารย์ของสถาบันต่าง ๆ ให้

มาบรรยายและให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ของเรา จะทำให้องค์กร ๆ เป็นองค์กรที่มีการเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา อีกทั้งต้องการให้มีหัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหารความรู้ (Chief Knowledge Officer)

3. จัดระบบสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดในลักษณะที่เรียกว่า Back Office ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด คือ มีกองการเจ้าหน้าที่จังหวัด สำนักงานงบประมาณจังหวัด สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เหมือนกับสำนักงาน ก.พ. สำนักงานงบประมาณ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในระดับชาติ โดยบูรณาการข้าราชการในจังหวัดเข้ามาร่วมกันทำงาน ซึ่งจะช่วยให้ผู้ว่า CEO บริหารงาน (Management) คน งบประมาณ และแผนพัฒนา ของจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งในที่ประชุมคณะกรรมการสนับสนุนระบบการบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ (กสจ.) ได้ให้ดำเนินการในเรื่องการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารงานบุคคลประจำจังหวัดแล้ว

นอกจากนี้ควรแต่งตั้งให้มีที่ปรึกษาผู้ว่าราชการจังหวัดแยกตามเศรษฐกิจ สังคม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จากผู้เชี่ยวชาญหรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีอยู่ในพื้นที่ในลักษณะธนาคารสมอง (Brain Bank) ก็จะช่วยเหลือผู้ว่าราชการจังหวัดให้สามารถบริหารงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

4 เรื่องการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานและผลงานของจังหวัดให้ประชาชนรับทราบอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง โดยใช้สื่อทุกประเภททั้งภายในและภายนอกจังหวัด รวมทั้งผู้ว่าราชการจังหวัดควรจัดทำรายการวิทยุและโทรทัศน์ในพื้นที่ เพื่อพูดคุยชี้แจงการดำเนินการกับประชาชนอย่างต่อเนื่อง เช่น “ผู้ว่า ๆ พบประชาชน” ในทำนองเดียวกับที่ ๆ พล.ต. นายกรัฐมนตรีได้ดำเนินรายการ “นายกทักษิณฯ คุยกับประชาชน” โดยภายหลังจาก นายกทักษิณฯ คุยกับประชาชนทุกเช้าวันเสาร์ เราก็จะมีรายการต่อจากนั้น หรือถ้าไม่ทำในวันนั้นจะทำในวันอื่นก็ทำ ในเรื่องนี้ท่านนายกรัฐมนตรีให้ช่วยย่ำให้ด้วย ซึ่งเป็นโอกาสดีที่จะประชาสัมพันธ์งานของจังหวัด เพื่อเป็นการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกันระหว่างประชาชนและภาคีที่เกี่ยวข้อง อันจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือและสนับสนุนการบริหารงานจังหวัดให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การดำเนินงานตามวาระแห่งชาติ

งานที่เป็นวาระแห่งชาติก็ไม่พ้นความรับผิดชอบของกระทรวงมหาดไทย จะบอกว่าการกระทรวงมหาดไทย เป็นการบำบัดทุกข์ บำรุงสุข เพียงแค่นั้นคงไม่ใช่ งานทั้งหมดที่เป็นวาระแห่งชาติ ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องเป็น CEO ที่รับผิดชอบทั้งหมด ซึ่งมีอยู่หลายเรื่อง คือ

1. การแก้ปัญหาความยากจน ศตจ. ต้องติดตามกลุ่มลูกหนี้ที่ประสงค์จะเข้าสู่ระบบธนาคาร ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย โดยติดตามการให้ความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่อง รายงานผลการอนุมัติวงเงินของธนาคารเป็นระยะ และนอกจากนี้ต้องป้องกันมิให้ลูกหนี้ที่ผ่านกระบวนการเจรจาหนี้แล้ว หวนกลับมาเป็นหนี้ในระบบอีก และต้องคอยติดตาม สอดส่อง ดูแลคุ้มครองลูกหนี้ไม่ให้เกิดการข่มขู่ คุกคามจากเจ้าหนี้ที่มีอิทธิพล และต้องเร่งรัดบรรณรงค์ให้ประชาชนลดพฤติกรรมและวัฒนธรรมฟุ่มเฟือยทั้งหลายที่ไม่จำเป็น รายจ่ายที่ไม่ก่อให้เกิดผลผลิตหรือรายได้ รวมทั้งการเลิกเล่นการพนันและอบายมุขทุกประเภท ฝากให้ท่านผู้ว่า ฯ ขยายผล เพราะถ้าแก้ตรงนี้ผมคิดว่าจะสามารถแก้ปัญหาความยากจนได้

การแก้ปัญหาเรื่องความยากจนนี้ ท่านนายกฯ เน้นว่าคงต้องมี Re-x-ray อีกครั้งหนึ่ง ที่เคยให้พี่น้องมาลงทะเลเบียนในปัญหาเกี่ยวกับความยากจนและเกี่ยวกับทางสังคม 7-8 เรื่อง น่าจะให้มีการเก็บตกอีกสักครั้งหนึ่ง เพื่อให้ทั่วถึงโดยให้ x-ray ทุกหลังคาเรือน คนไหนยากจนจะมีทุนให้เรียนหนังสือ หรือเจ็บป่วยก็จะพาไปหาหมอรักษาพยาบาลให้ ตำรวจที่บ้านไต่ยังไม่มีการสิทธิ จึงถือโอกาสมอบนโยบายนี้ด้วย ที่เราทำไว้ก็สมบูรณ์แต่อาจจะมีการ x-ray อีกครั้ง ผมคงจะเรียนพวกเราอย่างกว้าง ๆ เท่านั้น

2. การดำเนินงานต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติด จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2547 เห็นชอบให้ดำเนินการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดอย่างต่อเนื่อง ซึ่งศูนย์อำนวยการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดแห่งชาติ (ศตจ.) ได้กำหนด Roadmap การต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดในระยะที่ 4 พ.ศ.2548

ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะ ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการต่อสู้เพื่อเอาชนะยาเสพติดจังหวัด จึงต้องนำ Roadmap ดังกล่าว ไปสู่การปฏิบัติในรายละเอียดในรูปของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2547 - 30 กันยายน 2548 และนอกจากนี้ ศตจ. ยังกำหนดปฏิบัติการพลังแผ่นดิน ร่วมกวาดล้างยาเสพติดครั้งที่ 2 เพื่อขจัดปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติดให้หมดสิ้นไป และจะเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 4 ตุลาคม - 3 ธันวาคม 2547 ซึ่งกรมการปกครองจะให้มีการประกาศในระดับอำเภอให้สอดคล้องกับที่ท่านนายกฯ ประกาศในกรุงเทพมหานคร

ทั้งนี้ขอเน้นย้ำว่า 1) ทำอย่างไรจะให้จำนวนผู้ที่เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จากพันละห้าคน ให้ลดลงมา 2) เรื่องประเภทยูทูบ้าน ต้องการเห็นหมู่บ้านประเภท ก. ให้มากที่สุด และหมู่บ้าน ง. ให้มีน้อยที่สุด ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่กำหนดอยู่ในตัวชี้วัดอยู่แล้ว และจะทำอย่างไรที่จะให้พลังแผ่นดินที่มีอยู่หมู่บ้านละ 25 คน ให้เพิ่มมากขึ้นจนให้เป็นพลังแผ่นดินทุกหลังคาเรือน เชื่อว่าจะสามารถแก้ปัญหาได้อย่างถาวรได้

3. การตัดไม้ทำลายป่า เรื่องการตัดไม้ทำลายป่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ให้ความสำคัญมากและประกอบกับปีนี้เป็นปีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงตระหนักถึงความสำคัญของการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและป่าไม้ นายกรัฐมนตรีสั่งกำชับว่าพื้นที่ใดที่มีการตัดไม้ทำลายป่า ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ รวมทั้งกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จะปฏิเสธความรับผิดชอบไม่ได้ ดังนั้น จึงให้จังหวัดดำเนินการตามยุทธศาสตร์ 3 ขั้นตอน คือ หยุดยั้งการบุกรุกตัดไม้ทำลายโดยทันที จัดระบบการให้สิทธิแก่ราษฎรยากจนอยู่อาศัยและทำกินในพื้นที่ป่าไม้ และเร่งรัดการปลูกป่าเพื่อฟื้นคืนธรรมชาติ

นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทย ได้ประสานกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ขอรับการสนับสนุนภาพถ่ายทางอากาศและแผนที่ป่าไม้ที่แสดงอาณาเขตป่าไม้ประเภทต่าง ๆ ให้กับจังหวัดทุกจังหวัดที่มีพื้นที่ป่าไม้ เพื่อให้ผู้ว่าราชการจังหวัดใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาดำเนินการ กำหนดแผนงาน โครงการ รวมทั้งยุทธศาสตร์การป้องกันแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้ของจังหวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. โครงการ SML ตามนโยบายของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้แบ่งหมู่บ้านออกเป็น 3 ประเภท คือ หมู่บ้านขนาดเล็ก (S) หมู่บ้านขนาดกลาง (M) และหมู่บ้านขนาดใหญ่ (L) โดยหมู่บ้านขนาดเล็กจะให้เงินในการพัฒนาหมู่บ้าน 200,000 บาท ขนาดกลาง 250,000 บาท ขนาดใหญ่ 300,000 บาท ซึ่งปีนี้จะเริ่มเป็นโครงการทดลองใน 3 จังหวัด อำเภอละ 1 หมู่บ้าน เทศบาลนคร และเทศบาลเมือง เทศบาลละ 1 แห่ง จะขยายให้มีทุกหมู่บ้านในโอกาสต่อไป

โครงการนี้จะต่างจากกองทุนหมู่บ้านที่ส่วนใหญ่เป็นเรื่องบุคคล แต่โครงการนี้เป็นการทำงานเพื่อส่วนรวม ขณะนี้กำลังแต่งตั้งคณะทำงานโดยมีผมเองเป็นที่ปรึกษา รองผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ (นายสมนึก พิมลเสถียร) เป็นประธานอำนวยการ โดยจะออกระเบียบและหลักเกณฑ์ต่าง ๆ เพื่อใช้ในการทำงานต่อไป ดังนั้นขอให้ความสนใจ เพราะจะเป็นการแก้ปัญหาอย่างถาวรได้

5. มาตรการณรงค์ประหยัดพลังงาน ตามที่คณะรัฐมนตรี ได้กำหนดมาตรการประหยัดพลังงานเพื่อรองรับวิกฤตการณ์ภาวะน้ำมันแพง โดยขอให้กระทรวงมหาดไทยเน้นย้ำทุกจังหวัดให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีทั้งสองมาตรการ คือ มาตรการภาคปฏิบัติให้มีการเปิด - ปิดเครื่องปรับอากาศเป็นเวลา และมาตรการปลูกจิตสำนึก โดยรณรงค์ประหยัดพลังงาน ภายใต้อำนาจโครงการ “60 ล้านไทย ลดใช้พลังงาน” ขอให้ปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดอย่างจริงจัง ภายใต้อำนาจการปฏิบัติและการประเมินผลของผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบด้วย ให้จังหวัดต่าง ๆ เข้าร่วมโครงการที่จะเปลี่ยนอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่ง

กระทรวงพลังงานจะมีงบประมาณในส่วนนี้จัดตั้งให้หน่วยงานที่สมัครเข้าโครงการ ขอให้จังหวัดที่สนใจรับรายงานเข้ามาเพื่อที่กระทรวงฯ จะได้รายงานให้กระทรวงพลังงานทราบเพื่อเตรียมตั้งงบประมาณในส่วนนี้ต่อไป

6. การแสดงผลงานรัฐบาล รัฐบาลจะจัดให้มีการแสดงผลงานของรัฐบาลครบรอบ 4 ปี ประมาณเดือนพฤศจิกายน 2547 ภายใต้ชื่อว่า “เหลียวหลัง แลหน้า จาการากหญ้าสู่รากแก้ว” ซึ่งจะแบ่งผลงานของรัฐบาลออกเป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มทำงานระดับรากหญ้า กลุ่มที่ 2 เป็นสินค้า OTOP ที่เชื่อมต่อกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) กลุ่มที่ 3 เป็นผลงานที่ทำให้สังคมดีขึ้น เช่น โครงการเอื้ออาทรต่าง ๆ การประกาศทำสงครามของรัฐบาล กลุ่มที่ 4 เป็นเรื่อง ICT เช่น การทำบัตรสมาร์ตการ์ด การใช้พลังงานแสงอาทิตย์ และกลุ่มที่ 5 การค้าอุตสาหกรรม ซึ่งกระทรวงมหาดไทยมีงานที่เกี่ยวข้องกับพี่น้องประชาชนโดยตรงมาก จึงจะจัดให้มีการประชุมหารือว่า ในรอบ 4 ปีนี้จะเสนออะไรเป็น Highlight และอีก 4 ปีต่อไปจะเสนออะไร ดังนั้นขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องได้จัดเตรียมความพร้อมในเรื่องนี้ให้เต็มที่ด้วย

7. ไข้หวัดนก ในการประชุมคณะกรรมการพิจารณาแก้ไขสถานการณ์ไข้หวัดนกเมื่อวันที่ 20 กันยายน 2547 ที่ประชุมได้สรุปสถานการณ์ไข้หวัดนกว่า **ขณะนี้ยังพบเชื้อไข้หวัดนก 147 จุดในพื้นที่ 29 จังหวัด** โดยภาคเหนือ คือ กำแพงเพชร เชียงราย นครสวรรค์ พิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย อุตรดิตถ์ และอุทัยธานี ภาคกลาง คือ กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยนาท นครนายก นนทบุรี ปราชินบุรี พระนครศรีอยุธยา จันทบุรี ระยอง ลพบุรี สมุทรปราการ สระบุรี สุพรรณบุรี และอ่างทอง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ คือ ขอนแก่น เลย และหนองคาย และภาคใต้ คือ นครศรีธรรมราช นราธิวาส และสงขลา โดยมียอดการทำลายสัตว์ปีก 757,833 ตัว และมีผู้เสียชีวิตจากโรคไข้หวัดนกที่จังหวัดปราชินบุรี 1 คน ที่ประชุมได้ขอให้จังหวัดดำเนินการแก้ไขปัญหไข้หวัดนก โดย

* ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงมาตรการห้ามใช้วัคซีนไข้หวัดนก การสร้างระบบความปลอดภัยทางชีวภาพ (Biosecurity) โดยออกรายการสถานีวิทยุจังหวัด หอกระจายข่าว ในท้องถิ่น หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ใช้เกษตรตำบลและอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ช่วยประชาสัมพันธ์กับประชาชนด้วย

* ให้จัดตั้งอาสาสมัครเฝ้าระวังติดตามควบคุมภาวะการแพร่ระบาดของโรคไข้หวัดนก หมู่บ้านละ 10 - 15 คน โดยเน้นการเฝ้าระวังสัตว์ปีกที่เลี้ยงอยู่ทั่วไปตามบ้านเรือนของประชาชน และให้เห็นเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

8. ผู้รับเรื่องร้องเรียนของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เรื่องนี้อยากให้ผู้ว่าราชการจังหวัดได้ดูแลเป็นพิเศษ คือ

* เรื่องที่ร้องเรียนไปถึงนายกฯ เมื่อเปิดดูแล้วเป็นหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดที่ต้องแก้ไขร่วมกับ COO ในจังหวัดนั้นก็ขอให้แก้ไขโดยเร็ว ในส่วนของจังหวัดนั้นมี 2 กรณี คือ ถ้าเกิดที่จังหวัดและเกี่ยวข้องกับภารกิจหรือเป็นงานในหน้าที่ของเราโดยตรง ให้ตั้งคณะทำงานขึ้นมาเรื่องใดเป็นเรื่องของส่วนกลางก็ให้ส่งตรงมาส่วนกลางเพื่อจะได้มอบให้กระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง หรือส่งผ่านทางกระทรวงมหาดไทยมาด้วยก็ได้ ซึ่งจะได้ช่วยประสานงานให้ จึงอยากให้เราให้ความสนใจเป็นพิเศษ และถือว่าเป็นผู้รับเรื่องราวร้องเรียนของท่านนายกรัฐมนตรี ที่ได้ให้เกียรติไปติดไว้ที่จวนผู้ว่าราชการจังหวัด น่าจะมีความสำคัญสูงมากและต้องการให้ดูแลทุกฉบับเพื่อจะได้แก้ไขปัญหให้กับพี่น้องประชาชน

* เรื่องที่ร้องมายังส่วนกลางที่ส่งมายังผู้หน้าบ้านพิษณุโลก เมื่อเปิดดูแล้วเป็นเรื่องของผู้ว่าราชการจังหวัด และท่านนายกฯ ส่งคืนให้กับผู้ว่าฯ ก็ให้จังหวัดดำเนินการแก้ไขโดยเร็วโดยมีความสำคัญเท่ากับเรื่องที่เปิดที่ผู้หน้าจวนผู้ว่าฯ

* เรื่องที่ท่านนายกฯ ไปตรวจราชการและพบกับประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ที่เรียกว่า “ทัวร์นกขมิ้น” ท่านให้ความสำคัญมากในการเสนอปัญหา โดยต้องการให้พี่น้องประชาชนเสนอปัญหาหรือข้อร้องเรียน ส่วนใหญ่เป็นจดหมายซึ่งส่งให้เป็นจำนวนมาก โดยท่านให้ตั้งคณะกรรมการคัดแยกเรื่องร้องเรียน ว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรแล้วส่งให้กรม กอง ที่เกี่ยวข้อง จึงเรียนให้ทราบที่ท่านให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก ๆ

จดหมายร้องเรียนต่าง ๆ ท่านนายก ฯ จะรับด้วยมือตนเอง จดหมายถ้ามีการส่งให้กับมือแล้วยังไม่ได้รับการแก้ไข ภาพก็จะออกมาไม่สวย และท่านบอกว่าเรื่องทุกอย่างต้องได้รับการแก้ไข ท่านได้ยืนยันกับพี่น้องประชาชนอย่างนั้นจริง ๆ สิ่งที่ย้อนกลับไปให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการ ให้ถือว่าท่านได้ดำเนินการในนามของนายกรัฐมนตรี และถ้าไม่ได้รับการแก้ไข พี่น้องประชาชนคงจะบอกว่านี่ยื่นกับมือนายกรัฐมนตรียังไม่ได้รับการแก้ไข

จึงขอฝากกับพวกเราให้ความสำคัญเป็นพิเศษจริง ๆ และขอให้รายงานว่าส่วนจังหวัดแก้ไขไปแล้วอย่างไรและเหลืออีกกี่ราย ส่วนในกรณีที่เป็นกรณีตัวอย่างที่สำคัญที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถแก้ไขได้สำเร็จจะมีการรายงาน กรม. ทุก 2 สัปดาห์ และจะเวียนให้ผู้ว่าราชการจังหวัด ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ ขอให้ให้ความสนใจเป็นพิเศษด้วย

สำหรับเรื่องการบรรยายสรุปของท่านผู้ว่าราชการจังหวัดในกรณีที่นายกรัฐมนตรีไปตรวจราชการ ท่านได้ฝากมาว่า นาน ๆ ท่านจะได้ไปตรวจราชการสักครั้งหนึ่ง ซึ่งไปตรวจเป็นเรื่องที่สำคัญ ในการบรรยายสรุปต้องมีการเตรียมตัวที่ดี เมื่อท่านได้ฟังบรรยายสรุปที่ดี ท่านก็ชม

ถ้ามีจุดอ่อนอะไรท่านก็พูดให้ฟังตรง ๆ เพราะฉะนั้นต้องเตรียมข้อมูลและมีการซักซ้อมกันอย่างดี และการร้องขอสิ่งที่เป็นที่ต้องการ ซึ่งคุณแล้วบางจังหวัดทำได้ดีมาก

สิ่งที่จังหวัดควรทำ คือ 1) ในการร้องขอ ถ้าเป็นโครงการที่มีการวิเคราะห์ ศึกษา วิจัย มาก่อนจะเป็นสิ่งที่ดี 2) เจ้าของเรื่องผู้มีความเชี่ยวชาญจะเป็นคนเขียน โครงการขึ้นมา และเป็นผู้ช่วยผู้ว่าฯ ในการบรรยายสรุปด้วย มีการทำประชาคม มีการประชุมในรูปคณะกรรมการต่าง ๆ จะเห็นได้ชัดเจน ท่านนายกรัฐมนตรีจะให้เงินเพราะเห็นว่าสิ่งเหล่านี้ทำแล้วเกิดประโยชน์ ดังนั้น ในการไปตรวจราชการของท่านนายกรัฐมนตรี ขอให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความสนใจ

9. งบประมาณจากศูนย์ต่อสู้กับความยากจน ขณะนี้กระทรวงมหาดไทยได้รับการโอนเงินเผยแพร่การใช้สอยในศูนย์ต่อสู้กับความยากจน เป็นเงิน 925 ล้านบาท ซึ่งต้องกระจายไปยังอำเภอต่าง ๆ โดยได้จัดสรรมาให้เมื่อวันศุกร์ที่แล้ว และกำลังทำเรื่องขอเงินเป็นกรณีพิเศษไป เงินตรงนี้ท่านสามารถใช้ย้อนหลังไปของปี 2547 สามารถนำไปใช้ปี 2548 ได้ โดยยังไม่ก่อก่อนนี้ผูกพันท่านสามารถใช้ได้ ซึ่งจังหวัดใหญ่ ๆ ได้ถึง 20 ล้านบาท จังหวัดเล็กได้ประมาณ 5 - 6 ล้านบาทขึ้นไป นี่เป็นงวดสุดท้ายในการจัดสรรในปี 2547 และอีกสิ่งหนึ่งคือ รวมถึงท่านนายอำเภอต่าง ๆ ด้วย ซึ่งได้เขียนไว้ลงลึกถึงอำเภอว่าจะได้เท่าไร ซึ่งค่อนข้างจะชัดเจน

10. เรื่องสถานบริการ ขอฝากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดไปยังท่านนายอำเภอ อยากให้ศึกษา พ.ร.บ. ใหม่ ให้ชัดเจน เป็นห่วงท่านนายอำเภอหลายคนแพ้เมืองหลวงแพ้แสงสี ไม่อย่างนั้นจะมีคำสั่งให้ไปชมป่า ชมเขา ชมนก ต่างๆ ขอฝากตรงนี้ด้วย ผมเองเคยอยู่ตรงนี้ก็ยื่นก้อนหลังไปและเมื่อสมัยที่เป็นนายอำเภอนั้น อำเภอจะแบ่งเป็น 2 อย่างคือ อำเภอคอมมิวนิสต์ กับอำเภอพาณิชย์ ส่วนใหญ่ผมจะอยู่อำเภอคอมมิวนิสต์ ถ้ามีการตรวจสถานบริการ ผมไม่กลัว ไม่โดนแน่ ก็คงห่วงอำเภอพาณิชย์ที่มีแสงสี ขอฝากให้ย้ายไปยังนายอำเภอด้วย ขณะนี้กรมการปกครองกำลังเตรียมที่จะแต่งตั้งโยกย้ายต่าง ๆ ซึ่งเป็นจังหวัดหะพอดิบพอดี้ ก็ขอให้ประทับประกองให้ดีก็แล้วกัน

11. การบริหารการเงินและการคลังโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ จะประกาศใช้ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคมนี้ เรื่องการบริหารจัดการการเงินการคลังใช้ระบบคอมพิวเตอร์ทั้งหมด ท่านนายกฯ จะว่าจังหวัดไหนเบิกจ่ายอย่างไร ไม่ต้องรอรายงานท่านจะกดดูเลย ผู้ว่าฯ คนไหนได้มีการวางแผนงานในการบริหารจัดการอย่างไร มีการติดตามอย่างใกล้ชิดมากน้อยแค่ไหน ในส่วนกลางให้จังหวัดไปอบรมหมดแล้ว และต่างจังหวัดคงจะมีการอบรมไปบ้าง คงเน้นที่คลังจังหวัดที่เป็นแกนให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด เพราะฉะนั้นเมื่อมีการบังคับใช้กันทั่วหน้าอย่างนี้คงให้ความสำคัญเพราะเป็นเรื่องมือที่ตี ในการบริหารจัดการให้เรา ขอให้ท่านให้ความสนใจ

ท่านนายกรัฐมนตรีได้สั่งชัดเจนว่า ตั้งแต่ มกราคม 2548 ในการจัดซื้อจัดจ้าง โครงการใดที่เป็นโครงการเล็ก ๆ ให้ใช้ Procurement ถ้าเป็นโครงการใหญ่ที่มีการทำ TOR ให้ใช้ e-Auction คงต้องใช้ทั้งหมด เพราะท่านนายกฯบอกว่าช่วงนี้เป็นช่วงประกาศสงคราม กับการคอร์รัปชั่น ทั้งนี้เพื่อความโปร่งใส เป็นธรรมในการปฏิบัติ รวมทั้งสัญญาต่าง ๆ ให้ลงไปในวัน อยากดูว่าสัญญาจ้างแบ่งงวดกันอย่างไร ผมคิดว่า เรื่องนี้ต้องมีการเตรียมการในระดับเจ้าหน้าที่ แต่ผมไม่มั่นใจว่าลึกลงไปสู่ อบต. ได้หรือไม่ แต่ในส่วนกลางทุกกระทรวงคงต้องใช้เหมือนกันทั่วไปทุกกระทรวง ทบวง กรม และอาจจะมียางอย่าง อะไรทำไม่ได้ต้องมีเหตุมีผลและจะต้องถือปฏิบัติให้เหมือนกัน

เริ่มปีงบประมาณใหม่แล้ว สิ่งใดที่ท่านทั้งหลายได้กรุณาทำไว้อย่างดีก็คงเจริญรอยตาม ปีงบประมาณใหม่แต่ละครั้งที่บ่งบอกถึงความสำเร็จของพวกเรา บางท่านอาจมีจุดอ่อนก็อยากให้ทบทวนดูและปรับตรงนี้ให้ดีที่สุด ผมคิดว่าการบริหารจังหวัด ซีอีโอ ในปีนี้ 2 นี้ให้ใช้ทั่วประเทศนั้น น่าจะต้องดีในหลาย ๆ อย่าง โดยเฉพาะปีนี้จัดสรรมาที่สำนักงานปลัดกระทรวงและกำลังจะจัดสรรติดตาม อัตราการจัดสรรที่ 1 คือ 10 ล้านบาท แรกเท่ากัน แต่อัตราการจัดสรรที่ 2 คือ ตามหัวประชากร เช่น จังหวัดนครราชสีมา จะได้ประมาณ 44 ล้านบาท จังหวัดใดที่เล็กก็ได้ประมาณ 12 ล้านบาท

เพราะฉะนั้น ท่านต้องดูกรอบการใช้ที่ได้เรียนให้ทราบแล้วว่าอะไรควรใช้ อะไรไม่ควรใช้ ผมคิดว่าจะคล่องขึ้นและเมื่อโอนไปแล้ว ให้ใช้ให้เต็มที่ ซึ่งเป็นเงินที่ส่วนกลางได้กันไว้ให้แล้ว ถึงแม้ว่าจะเป็นงบกลางก็สามารถกันเงินให้ท่าน จากที่ดูการใช้เงินของปีนี้ถึง ณ วันที่ 30 กันยายนนี้ ใช้ในเรื่องของยุทธศาสตร์จังหวัดได้เกือบ 20% ยังไม่เข้าเป้าเท่าที่ควร คิดว่าปีใหม่นี้น่าจะลองดูใหม่เพราะมีคัมภีร์ตรงนี้แนะแนวไว้จึงเชื่อว่าเราจะใช้ได้เร็วขึ้น

ขอขอบคุณท่านผู้ว่าราชการจังหวัดอีกครั้งหนึ่ง ความหวังของรัฐบาลผมคิดว่าอยู่ที่ท่านผู้ว่าราชการจังหวัด เพราะแก้ปัญหาในรูปแบบของจังหวัดแบบบูรณาการ จากกระทรวงไปถึงผู้ว่า

ราชการจังหวัด ขอฝากพวกเราทุกคนให้รักษาสุขภาพอนามัยที่ดี และแข็งแรงไว้ต่อสู้กับงานอีก
นานปีการ ขอขอบคุณครับ.

*****